

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ZÁMER A PODKLADY NÁRODNÉHO PROJEKTU PRE PROGRAM SLOVENSKO 2021 - 2027

Názov národného projektu (ďalej aj „NP“)	Vytvorenie návrhu systému distribúcie darovaných potravín
Poskytovateľ	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Identifikácia budúceho žiadateľa¹

Obchodné meno / názov	Ministerstvo vnútra SR, Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti
Sídlo	Pribinova 2, 812 72 Bratislava
Právna forma	321 – rozpočtová organizácia
IČO	00151866
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	Matúš Šutaj Eštok

Identifikácia budúceho partnera²

Obchodné meno / názov	
Sídlo	
Právna forma	
IČO	
Štatutárny orgán	
Meno a priezvisko štatutára	

Zdôvodnenie potreby NP, konkrétneho žiadateľa a partnerov

<p>Vysvetlite, prečo je nevyhnutné realizovať NP, prípadne ako budú využité výstupy projektu. Zdôvodnite, prečo je vhodnejšie realizovanie NP ako využitie „súťažného postupu prostredníctvom vyhlásenia výzvy (napr. porovnanie s realizáciou prostredníctvom projektu realizovaného na základe výzvy vzhľadom na efektívnejší spôsob napĺňania cieľov Programu Slovensko 2021 – 2027, porovnanie oboch spôsobov realizácie projektu,</p>	<p>Vybudovanie jednotného, efektívneho a udržateľného systému redistribúcie nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu, ktorý bude dostupný na území celého Slovenska, prispeje k zastaveniu plytvania potravinami v prvovýrobe, potravinárstve, distribúcii a maloobchode, s tým súvisiacej minimalizácii tvorby potravinového odpadu a súčasne prispeje k zmierňovaniu sociálnych rozdielov a následkov chudoby. Vybudovanie stabilnej infraštruktúry pre redistribúciu potravinových prebytkov je kľúčové pre sprístupnenie bezpečných a výživovo hodnotných potravín ľuďom v núdzi na území celého Slovenska, vrátane potravinových púští a hladových dolín.</p> <p>Dôvodom realizácie projektu formou národného projektu je vecné zameranie projektu, charakter aktivít, ich celospoločenský záber a dopad na celé územie SR. Vzhľadom na povahu pomoci a hlavné cieľové skupiny</p>
--	---

¹ V tomto dokumente je používaný pojem prijímateľ a žiadateľ. Je to ten istý subjekt, no technicky sa žiadateľ stáva prijímateľom až po podpísaní zmluvy o NFP. Uviesť aj názov sekcie ak je to relevantné)

² Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu partnerov.

<p>efektívnejšie a hospodárnejšie využitie finančných prostriedkov, efektívnosť služby poskytovanej cieľovej skupine, zabezpečenie štandardov kvality a pod.).</p>	<p>je najefektívnejším spôsobom realizovať projekt formou Národného projektu (ďalej "NP"), ktorý dáva predpoklad na jednotnú koordináciu pre všetky zapojené subjekty a vytvára vhodné prostredie pre aplikáciu jednotných prístupov a postupov v oblasti odborného-koordinačného vedenia a riadenia prostredníctvom jednej organizácie.</p>
<p>Dôvod určenia budúceho prijímateľa národného projektu.³ Jednoznačne a stručne zdôvodnite výber prijímateľa NP ako jedinečnej osoby oprávnenej na realizáciu NP (napr. odkazom na Program Slovensko 2021 – 2027, v ktorom je priamo uvedený prijímateľ; odkazom na platné predpisy, podľa ktorých má prijímateľ osobitné, jedinečné / unikátne kompetencie na implementáciu aktivít NP priamo zo zákona; odkazom na národnú stratégiu, ktorá odôvodňuje jedinečnosť prijímateľa NP a pod.).</p>	<p>Ministerstvo vnútra SR – Úrad splnomocnenca Vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ÚSV ROS) je na základe štatútu schváleného uznesením vlády SR č. 309/2012 poradným orgánom vlády SR pre otázky súvisiace s rozvojom občianskej spoločnosti. Zabezpečuje efektívnu komunikáciu a posilňuje spoluprácu mimovládnych neziskových organizácií a verejnej správy pri príprave a implementácii verejných politík a pri realizácii opatrení definovaných v týchto politikách. ÚSV ROS sprostredkúva medzisektorovú komunikáciu a podporuje vytváranie medzisektorovej spolupráce a koordinácie, s dôrazom na poskytovanie služieb vo verejnom záujme zo strany MNO. ÚSV ROS je unikátnym subjektom, ktorý má skúsenosti s dizajnovaním a implementáciou projektov a podporných schém zameraných na skupinu subjektov v sektore občianskej spoločnosti, v zmysle §2 Zákona č. 436/2018 Z.z. o registri mimovládnych neziskových organizácií a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Na základe uvedeného je ÚSVRoS jedinečným prijímateľom ktorý zabezpečí dosiahnutie cieľa predkladaného projektu.</p>
<p>Zdôvodnenie potreby partnera národného projektu (ak relevantné)⁴. Uveďte kritériá pre výber partnera⁵. Má partner jedinečné postavenie na implementáciu týchto aktivít? (áno/nie) Ak áno, na akom základe?⁶</p>	

<p>Uveďte akým spôsobom boli do prípravy NP zapojení relevantní partneri v súlade s článkom 8 nariadenia o spoločných ustanoveniach⁷. V prípade, ak žiadateľ spolupracoval s partnermi už pri príprave zámeru NP aj s partnermi, uveďte informáciu o ich zapojení v tejto časti. V prípade nezapojenia partnerov do prípravy NP, uveďte dôvody ich nezapojenia. Konkrétne ide o: regionálne, miestne, mestské a</p>	<p>Návrh národného projektu bol predstavený v rámci 3. zasadnutia Poradného výboru Sociálnych inovácií dňa 21.3.2024. Participatívna príprava zámeru NP prebiehala aj prostredníctvom verejnej konzultácie organizovanej MPSVR SR dňa 29.05.2024 v spolupráci s Úradom splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti. Relevantné subjekty majú možnosť účasti na pripomienkovaní zámeru NP aj v rámci Komisie pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 - 2027 pre Cieľ politiky 4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv.</p>
---	--

³ V prípade, ak ide o prijímateľa, ktorý nie je určený v Programe Slovensko 2021 – 2027, alebo ktorého kompetencie nevyplývajú z osobitných predpisov podľa zákona č. 121/2022 Z. z., príslušná komisia pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 schválením zámeru NP schvaľuje aj prijímateľa NP. V opačnom prípade sa prijímateľ NP neposudzuje.

⁴ Uveďte dôvody pre výber partnerov

⁵ Uveďte, na základe akých kritérií bol partner vybraný, alebo ak boli kritériá zverejnené, uveďte odkaz na internetovú stránku, kde sú dostupné. Ako kritérium pre výber partnera môže byť tiež uvedená predchádzajúca spolupráca žiadateľa s partnerom, ktorá bude náležite opísaná a odôvodnená, avšak nejde o spoluprácu, ktorá by v prípade verejných prostriedkov spadala pod pôsobnosť zákona o verejnom obstarávaní.

⁶ V prípade viacerých partnerov, doplňte údaje za každého partnera.

⁷ NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku

ostatné orgány verejnej správy; hospodárskych a sociálnych partnerov; občiansku spoločnosť; výskumné organizácie a univerzity.	
---	--

Sumárne informácie o národnom projekte ⁸	
Celkové oprávnené výdavky NP (v EUR)	3 598 372,40 €
Miesto realizácie projektu (na úrovni kraja, resp. celá SR)	SK010 Bratislavský kraj SK021 Trnavský kraj SK022 Trenčiansky kraj SK023 Nitriansky kraj SK031 Žilinský kraj SK032 Banskobystrický kraj SK041 Prešovský kraj SK042 Košický kraj
Identifikácia hlavných cieľových skupín (ak relevantné)	<ul style="list-style-type: none"> • osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením • deti v núdzi
Projekt so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity. ⁹	nepriamo

Identifikácia projektu ¹⁰	
Názov projektu/akronym	Vytvorenie návrhu systému distribúcie darovaných potravín
NACE projektu ¹¹	84.11.0 Všeobecná verejná správa
Štátna pomoc	NIE
Kategórie regiónov	MRR (v zmysle článku 63 Nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1060)
Projekt s relevanciou k Integrovaným územným stratégiám	NIE
Projekt s relevanciou k Udržateľnému rozvoju miest	NIE (pokiaľ vo výzve nie je uvedené inak)

⁸ Ďalšie informácie o národnom projekte - definuje implementačná sekcia riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán, ak je to relevantné, v nadväznosti na zameranie projektu (napr. v prípade IT projektov odkaz na dokumentáciu projektu dostupnú v Metainformačnom systéme MIRRI SR <https://metais.vicempremier.gov.sk/>).

⁹ Zo zoznamu sa vyberie:

- "áno" v prípade, ak sa celý NPprojekt plánuje realizovať výhradne v lokalitách Atlasu rómskych komunít a súčasne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,;
- "nie" v prípade, ak sa projekt neplánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "čiastočne" v prípade, ak sa celý projekt, resp. aj plánuje realizovať/aj realizovať (časť projektu) plánuje realizovať v lokalitách Atlasu rómskych komunít a súčasne nebude financovaný z alokácie sobez špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity,
- "nepriamo" v prípade, ak sa:
 - o projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít, čiastočne bude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity a realizácia projektu predpokladá vplyv aj na marginalizované rómske komunity – tento vplyv sa bližšie uvádza v rámci rámcového popisu projektu,
 - o ,sa projekt plánuje realizovať bez potreby sledovať prepojenie na lokality Atlasu rómskych komunít, nebude financovaný z alokácie so špecifickým určením pre marginalizované rómske komunity, ale realizácia projektu môže mať vplyv aj na marginalizované rómske komunity.

¹⁰ V prípade zámeru NP, ktorý sa plánuje financovať z viacerých cieľov politiky súdržnosti / priorít / špecifických cieľov / opatrení sa vyberú zo zoznamu viaceré položky.

Zákon č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Rámec implementácie fondov a metodický dokument č. 2 riadiaceho orgánu pre Program Slovensko 2021 – 2027 neobmedzujú, resp. nevylučujú možnosť spojiť dva schválené zámery národných projektov do jednej výzvy, resp. na jeden schválený zámer národného projektu vyhlásiť dve výzvy na predloženie národných projektov. V takýchto prípadoch bude riadiaci orgán posudzovať výzvu tak, aby boli splnené všetky parametre schváleného/schválených zámeru/zámerov národného projektu berúc na zreteľ povolené odchýlky.

¹¹ Podtrieda podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností Vyhlášky ŠÚSR 306/2007 Z.z. z 18. júna 2007

Cieľ politiky súdržnosti¹²	4 Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv
Program	ITMS401000 - SK - Program Slovensko - SK - EFRR/KF/FST/ESF+
Fond	ESF+
Priorita	4P7 Sociálne inovácie a experimenty
Špecifický cieľ¹³	ESO4.8 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí, nediskrimináciu a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti, najmä v prípade znevýhodnených skupín
Aktivita/akcia v súlade s P SK	Inovatívne projekty v oblasti aktívneho začlenenia
Opatrenie (ak je to relevantné)	nerelevantné
Kategorizácia za konkrétne špecifické ciele	
Oblasť intervencie	152. Opatrenia na podporu rovnosti príležitostí a aktívnu účasť v spoločnosti
Typ územia	33. Iné prístupy - Žiadne územné zameranie
Forma financovania	01.Grant EÚ

Predpokladaný časový rámec¹⁴	
Dátum vyhlásenia výzvy vo formáte mesiac/rok	09/2024
Predpokladaná doba realizácie NP v mesiacoch	36

Popis projektu	
Stručný popis projektu	
<p>Hlavnou aktivitou NP je vytvorenie predpokladov pre zavedenie efektívneho systému redistribúcie potravinovej pomoci. Výsledkom bude návrh jednotného systému, ktorý umožní sprístupnenie bezpečných potravín ľuďom v núdzi prostredníctvom vybudovania stabilnej infraštruktúry pre redistribúciu potravinových prebytkov. Realizáciou projektu sa prispeje k zastaveniu plytvania potravinami naprieč potravinovým dodávateľským reťazcom a s tým súvisiacej minimalizácii tvorby potravinového odpadu. Zároveň znižovanie hladu prispeje k odstraňovaniu rastúcej chudoby, čo môže mať v stredno- a dlhodobom časovom horizonte pozitívny dopad pre zvyšovanie životnej úrovne. Projekt napĺňa hlavné atribúty sociálnych inovácií a predpokladá multidisciplinárny a multisektorový prístup. Do návrhu riešenia, v ktorom bude zohľadnený sociálny aj environmentálny aspekt, budú zaangażovaní hráči zo všetkých relevantných sektorov. Aplikovaný bude otvorený proces spolupráce prostredníctvom odborných pracovných skupín. Plánovaná je redefinícia vzťahov a nastavenie nových a jednotných pravidiel v oblasti redistribúcie potravinovej pomoci. Projekt zároveň predpokladá zavedenie inovatívnych princípov a procesov vrátane zvýšenia úrovne digitalizácie prostredníctvom zavedenia jednotného informačného systému. V kombinácii so štandardizáciou procesov predstavuje dlhodobu udržateľnú, inovatívnu a inkluzívnu alternatívu k súčasnému stavu a má ambíciu priniesť tzv. systémovú zmenu s pozitívnym dopadom pre celé Slovensko. Cieľ bude dosiahnutý realizáciou dvoch podaktivít:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaktivita 1: TVORBA NÁVRHU SYSTÉMU REDISTRIBÚCIE POTRAVINOVEJ POMOCI • podaktivita 2: PILOTNÉ TESTOVANIE NAVRHNUTÝCH RIEŠENÍ <p>Aktivity NP sa budú zameriavať na cieľové skupiny, ktoré tvoria osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením a najodkázanejšie osoby vrátane detí. Projekt bude realizovaný na celom území SR.</p> <p>Prijímateľ je oprávnený do realizácie projektu zapojiť užívateľov v zmysle §3 písm. u) zákona č. 121/2022 Z. z. o príspevkoch z fondov Európskej únie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Oprávneným užívateľom v projekte</p>	

¹² V prípade Fondu na spravodlivú transformáciu sa vyberie "-".

¹³ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu priorít a špecifických cieľov.

¹⁴ Termíny v tabuľke nie sú záväzné.

bude záujmové združenie právnických osôb „Platforma potravinovej pomoci Slovenska“, sídliačim na Mokrohájskej ceste 6, 841 04 v Bratislave, IČO: 56322089.

Popis východiskovej situácie

a) Relevancia k východiskovým dokumentom

a. Relevancia k východiskovým dokumentom na národnej úrovni

Potravinový odpad ako spoločenský, etický aj environmentálny problém je relatívne novou témou, ktorá sa začala v strategických dokumentoch objavovať až po roku 2016, kedy sa jej začala venovať legislatíva EÚ. Napriek tomu, že táto problematika patrí najmä do gescie Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, je vo veľkej miere prierezovou témou, a preto spadá aj pod zodpovednosť Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny (darovanie potravín), Ministerstva životného prostredia (z hľadiska odpadov a predchádzania ich vzniku) a nepriamo aj Ministerstva hospodárstva (napríklad v otázkach energetického zhodnocovania odpadov). Na národnej úrovni sa problematike potravinového odpadu preto venuje hneď niekoľko strategických dokumentov.

Plán predchádzania plytvaniu potravinami MPRV SR pre roky 2016-2020¹⁵ zdôrazňuje potrebu zlepšenia legislatívneho prostredia či už prihliadnutím na podporu znižovania množstva vyplytvaných potravín pri tvorbe legislatívy alebo prijatím ustanovení pre zjednodušenie darovania potravín na charitatívne účely.

Program predchádzania vzniku odpadu SR na roky 2019 - 2025¹⁶

Tento dokument vychádza najmä zo Smernice 1999/31/ES o skládkach odpadu a smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/851 o odpade. Hlavnými cieľmi je znižovať množstvo biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu a znižovať podiel potravinového odpadu v komunálnom odpade.

Zelenšie Slovensko - stratégia environmentálnej politiky SR do roku 2030¹⁷

Dokument adresuje najzávažnejšie environmentálne výzvy a je výsledkom práce odborníkov z viacerých rezortov, akademickej obce, podnikateľského sektora, miestnej samosprávy, VÚC a mimovládnych organizácií.

V pripravovanej Stratégii a akčnom pláne odpadového hospodárstva sa ráta s posilnením darovania potravín a podporou redistribučného systému. Strategický rámec na horizont najbližších 10 – 15 rokov aktuálne pripravuje Inštitút environmentálnej politiky a Sekcia obehovej ekonomiky MŽP SR.

b. Relevancia k východiskovým dokumentom na európskej úrovni

Predchádzanie vzniku potravinových strát a plytvania potravinami je integrálnou súčasťou Akčného plánu EÚ pre obehové hospodárstvo s cieľom posilniť globálnu konkurencieschopnosť, podporu udržateľného rastu a vytváranie nových pracovných miest v Európe. Európska komisia (EK) a členské štáty sa zaviazali v rámci cieľov udržateľného rozvoja (september 2015) znížiť plytvanie potravinami na obyvateľa o polovicu na spotrebiteľskej úrovni do roku 2030 a znížiť potravinové straty v ostatných fázach potravinového dodávateľského reťazca. V snahe plniť spoločne tieto ciele vznikla Platforma Európskej únie pre potravinové straty a plytvanie potravinami¹⁸. Platforma združuje zástupcov všetkých členských krajín a kľúčových hráčov z oblasti súkromnej sféry, výskumu, spotrebiteľov aj neziskového sektora, poskytuje výstupy zo zasadnutí, pripomienkuje legislatívne návrhy a poskytuje odporúčania. V roku 2017 tak EK v spolupráci s Platformou vydala oznámenie (pozn. European Commission notice) Usmernenia pre darovanie potravín s cieľom uľahčiť darovanie potravín¹⁹. Jedná sa o rámcový dokument, ktorý má slúžiť ako podklad pre vytvorenie národných usmernení členských štátov EÚ. Ďalším významným krokom k napĺňaniu cieľov pre znižovanie potravinových strát a plytvania potravinami je novela Smernice o odpadoch z roku 2018²⁰, ktorá členské štáty zaväzuje prijať potrebné opatrenia v každej fáze potravinového dodávateľského reťazca, a to najmä posilnením darovania potravín primárne na ľudskú spotrebu a poskytnúť výhody pre dodržiavanie hierarchie odpadového hospodárstva pre znižovanie množstva potravinového odpadu. Udáva tiež povinnosť vypracovať

¹⁵ [153593_subor.docx \(live.com\)](#)

¹⁶ [ppvo-sr-19-25.pdf \(minzp.sk\)](#)

¹⁷ [publikacia_zelenie-slovensko-sj_web.pdf \(minzp.sk\)](#)

¹⁸ EU Platform on Food Losses and Food Waste, 2019, Recommendations for Action in Food Waste Prevention

¹⁹ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2017.361.01.0001.01.ENG&toc=OJ%3AC%3A2017%3A361%3ATOC

²⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0852&from=IT>

akčné plány predchádzaniu plytvaniu potravinami na národnej úrovni a monitorovať úrovne potravinového odpadu a informovať o dosiahnutom pokroku.

Doplňujúcim právnym dokumentom je Delegované rozhodnutie z 3. mája 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES, pokiaľ ide o spoločnú metodiku a minimálne požiadavky na kvalitu jednotného merania úrovni potravinového odpadu²¹. Z dôvodu nejasností bola v júni 2022 na požiadanie členských štátov dopracovaná metodika jednotného merania a stanovený referenčný rok 2020 pre určenie východiskovej pozície.

V decembri 2019 publikovala Platforma EÚ pre potravinové straty Odporúčania akčných krokov pre prevenciu vzniku potravinového odpadu pre každú fázu potravinového reťazca²². Jedná sa o nezáväzná odporúčania, ktoré majú usmerňovať národné politiky v tejto oblasti, pričom primárne adresujú prevenciu vzniku prebytkov a sekundárne poskytujú odporúčania pre motivačné stimuly v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, akým je podpora darovania na ľudskú spotrebu.

Schválenie nového znenia smernice (pozn. Smernica o odpadoch z r. 2018) sa očakáva v 1. polroku 2024. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 18 mesiacov od nadobudnutia účinnosti tejto smernice. Do 2 rokov od nadobudnutia účinnosti tejto pozmeňujúcej smernice preskúmajú a upravujú svoje programy predchádzania vzniku potravinového odpadu.

Navrhované riešenie systému redistribúcie nevyužitých potravín, ktoré Národný projekt rieši, bude v súlade a prispieje k napĺňaniu cieľov pripravovanej smernice. Ciele národného projektu zároveň korešpondujú s navrhovanými opatreniami zo strany štátu v oblasti:

- Podpory lokálnych partnerstiev na využívanie potravinového odpadu, napríklad v prípade darovania bezpečných potravín charitatívnym organizáciám, resp. spolupráce so zdravotníckymi zariadeniami, bioplynovými stanicami a pod.
- Podpory príležitostí na ďalšie uľahčenie a zvyšovanie informovanosti o možnostiach prerozdeľovania nadbytočných potravín uprednostňovaním ľudskej spotreby pred živočíšnou spotrebou v súlade s hierarchiou plytvania potravinami.

Národný projekt a jeho aktivity majú tiež potenciál prispievať k napĺňaniu viacerých Cieľov udržateľného rozvoja OSN v rámci Agendy 2030:

- SDG 1 Žiadna chudoba, cieľom je ukončiť chudobu všade a vo všetkých formách.
- SDG 2 Žiadny hlad, cieľom je ukončiť hlad, dosiahnuť potravinovú bezpečnosť a správnu výživu a podporovať udržateľné poľnohospodárstvo.
- SDG 12 Zodpovedná výroba a spotreba, cieľom je zabezpečiť trvalo udržateľnú spotrebu a výrobné schémy (najmä cieľ 12.3 na zníženie celosvetového potravinového odpadu na obyvateľa na polovicu na maloobchodnej a spotrebiteľskej úrovni a zníženie potravinových strát vo výrobných a dodávateľských reťazcoch do roku 2030).
- SDG 17 Partnerstvá za ciele

Realizáciou NP sa prispieje k plneniu Tematickej základnej podmienky: „Národný strategický politický rámec pre sociálne začlenenie a znižovanie chudoby“.

b) Predchádzajúce analýzy

V komparatívnej štúdii Redistribúcia potravín v EÚ: mapovanie a analýza existujúcich regulačných a politických

²¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D1597&from=ES>

²² https://food.ec.europa.eu/document/download/7143f94e-600f-4df5-acef-5b332e7e44ec_en?filename=fs_eu-actions_action_platform_key-rcmnd_en.pdf

opatrení ovplyvňujúcich prerozdelenie potravín z členských štátov EÚ²³, ktorú vypracovali Wageningen Economic Research a Ecorys v spolupráci s Deloitte pre Európsku komisiu v júni 2020, sa Slovensko umiestnilo v skupine krajín „Start up Countries“, ktoré spĺňajú najmenej kritérií v oblastiach ako sú národná stratégia pre darovanie potravín, finančné stimuly pre darovanie potravín, zákonné opatrenia pre darovanie potravín, dobrovoľné dohody pre darovanie potravín, komunikačné iniciatívy pre darovanie potravín.

Na základe tejto štúdie vypracovalo OZ Free Food pre vybrané atribúty podrobnejšiu *komparatívnu štúdiu* v 8-ich členských krajinách EÚ, ktorej zhrnutie sa nachádza na tomto linku: <https://free-food.sk/plytvanie/legislativa/> v záložke s názvom „Analýza darovania potravín vo vybraných členských štátoch a návrhy na legislatívne zmeny“.

V máji roku 2022 Ministerstvo životného prostredia SR v spolupráci s Európskou komisiou a OECD publikovalo dokument *“Slovensko uzatvára kruh: Cestovná mapa pre obehové hospodárstvo - Smerom ku konkurencieschopnosti, ekoinováciám a udržateľnosti”*²⁴, ktorý sa zameriava na využívanie ekonomických nástrojov podporujúcich udržateľnú spotrebu a výrobu, ako aj na sektor stavebníctva a hodnotový reťazec potravín a iného bioodpadu ako prioritné oblasti s mimoriadne veľkým potenciálom pre efektívne využívanie zdrojov a obehové hospodárstvo. Medzi odporúčania pre obehové hospodárstvo v oblasti potravín a iného biologického odpadu boli zaradené nasledujúce opatrenia:

- 1) Investovať do rozvoja kvantitatívneho prístupu založeného na dátach k tvorbe politiky, ako aj do zberu údajov na meranie potravinového odpadu a potravinových strát na detailnej úrovni v súlade s metodikou EÚ;
- 2) Vypracovať účinné informačné a komunikačné nástroje orientované na spotrebiteľov a zamerané na predchádzanie plytvaniu potravinami (napr. kampane a podujatia);
- 3) Posilniť využívanie ekonomických nástrojov (napr. zníženie dane z pridanej hodnoty a motivačné dotácie) s cieľom stimulovať výrobcov potravín k zníženiu množstva vedľajších produktov už pri zdroji a k používaniu recyklovaných materiálov a motivovať spotrebiteľov k lepšiemu triedeniu biologického odpadu (napr. systém poplatkov podľa množstva vyhodneného odpadu známy pod skratkou PAYT) a
- 4) Vytvoriť podporný regulačný rámec pre nakladanie s biologickým odpadom a podporovať nielen technológie spracovania a recyklácie, ale aj inovácie zamerané na zvýšenie účinnosti využívania zdrojov a spôsobov ich zhodnocovania.

Ako jeden zo 4 kľúčových nástrojov na podporu obehového hospodárstva vo výrobe a distribúcii potravín bola definovaná potreba uľahčenia redistribúcie nepredaných potravín. Je potrebné sa zamerať na presmerovanie nepredaných potravín na redistribúciu/darcovstvo ľuďom v núdzi prostredníctvom sociálnych podnikov alebo charitatívnych organizácií.

c) Súvisiace projekty

NP predpokladá využívanie výsledkov výzvy MPRV SR v rámci Programu rozvoja vidieka (**Výzva 64/PRV/2023**) s alokáciou 5 mil. eur vyhlásenej v roku 2023, ktorá bola určená na výstavbu alebo dobudovanie a technické vybavenie potravinových skladov určených na uskladnenie a redistribúciu darovaných potravín. Realizácia investičných projektov schválených v rámci predmetnej výzvy je naplánovaná v období 2024 - 2025, čo plynule nadväzuje na harmonogram NP. Infraštruktúra skladov vybudovaná v rámci predmetnej výzvy bude čiastočne využitá v rámci podaktivity **2 NP: Pilotné testovanie navrhnutých riešení**. Zároveň, po testovaní, môžu byť všetky sklady vybudované s finančnou podporou z PRV **zaradené do systému redistribúcie potravinovej pomoci**, vďaka čomu bude zabezpečená komplementárna podpora systému z Programu Slovensko a súčasne z PRV.

NP zároveň predpokladá multidisciplinárny a multisektorový prístup. Do návrhu riešenia, v ktorom bude zohľadnený sociálny aj environmentálny aspekt, budú zaangažovaní hráči zo všetkých relevantných sektorov. Aplikovaný bude otvorený proces spolutvorby riešenia prostredníctvom odborných pracovných skupín zložených z relevantných stakeholderov, ktoré budú prinášať a zdieľať svoje znalosti, informácie a skúsenosti

²³ [Food redistribution in the EU: Mapping and analysis of existing regulatory and policy measures impacting food redistribution from EU Member States](#)

²⁴ <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/acadd43a-en.pdf?expires=1709560264&id=id&accname=guest&checksum=FDD66612E5775971268138719CE2AA48>

za účelom vytvorenia unikátneho riešenia a dosiahnutia zmeny. Prepojenie jednotlivých sektorov a odvetví v kombinácii so šandardizáciou procesov otestovaných priamo v teréne predstavuje dlhodobu udržateľnú, inovatívnu a inkluzívnu alternatívu k súčasnému stavu, čo vytvára vhodné podmienky pre želaný multiplikačný efekt. Zároveň pre obdobie udržateľnosti NP počíta so spustením dotačnej schémy v zmysle zákona č. 277/2023 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPRV SR, ktorou je ukotvená možnosť poskytovať dotácie na realizáciu potravinovej pomoci (§2 ods.3 bod p)) a z ktorej je možné hradiť náklady spojené s prevádzkou potravinových skladov. Táto dotačná schéma však doposiaľ nebola čerpaná.

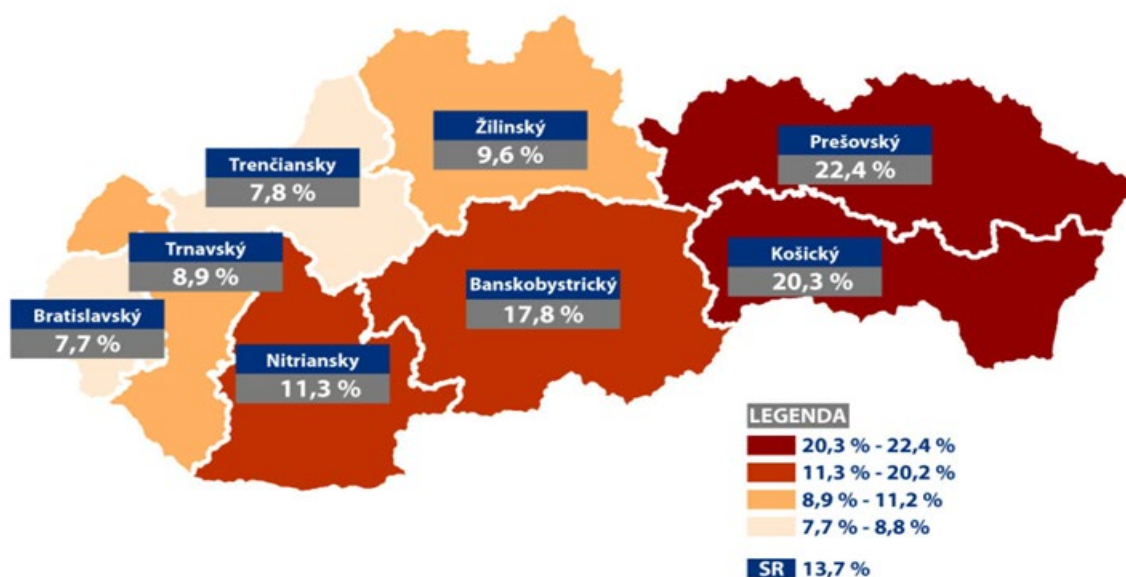
d) Problémové oblasti

Projekt je zameraný na riešenie dvoch významných spoločenských problémov:

1. Chudoba, sociálne vylúčenie a materiálna deprivácia

- Chudoba alebo sociálne vylúčenie ohrozovali v roku 2022 na Slovensku 16,5 % obyvateľov, čo predstavuje takmer 890-tisíc ľudí. Počet osôb, ktoré boli v roku 2022 ohrozené rizikom chudoby alebo sociálneho vylúčenia medziročne stúpol o 47-tisíc osôb (Zdroj: EU SILC 2022)
- Spomedzi troch dimenzií chudoby alebo sociálneho vylúčenia je na Slovensku najviac ľudí ohrozených tzv. príjmovou chudobou. Pod hranicou príjmovej chudoby v roku 2022 žilo 13,7 % osôb, čo je približne 735-tisíc obyvateľov SR, v porovnaní s rokom 2021 sa ich počet zvýšil o 73-tisíc osôb (Zdroj: EU SILC 2022)
- Na Slovensku existujú výrazné regionálne disparity medzi jednotlivými krajinami v oblasti ohrozenia rizikom chudoby. Najvyššia miera rizika chudoby bola zaznamenaná v Prešovskom kraji (22,4%) a najnižšia v Bratislavskom kraji (7,7 %), čo predstavuje takmer 3-násobný rozdiel. Naopak, potravinové prebytky sú k dispozícii najmä na západe Slovenska. V súčasnosti je prevoz potravinových prebytkov zo západu na východ krajiny problematický kvôli nedostatočnej logistike.

Celková miera rizika chudoby po sociálnych transferoch v členení podľa krajov, EU SILC 2022

Zdroj: EU SILC 2022

Na Slovensku je podľa prieskumu z roku 2020 až 102 obcí, ktoré spadajú do definície potravinových púští. Z nich bolo 62 % z kategórie obcí do 500 obyvateľov. Celkovo v týchto obciach žije podľa štúdie až 21-tisíc ľudí. Z geografického pohľadu je potravinová púšť priestor, v ktorom majú obyvatelia, teda spotrebitelia, limitovaný

prístup k nákupu zdravých a lacných potravín. (Zdroj: Potravinové púšte by mal riešiť štát - Tovar a Predaj – správy z retailu)

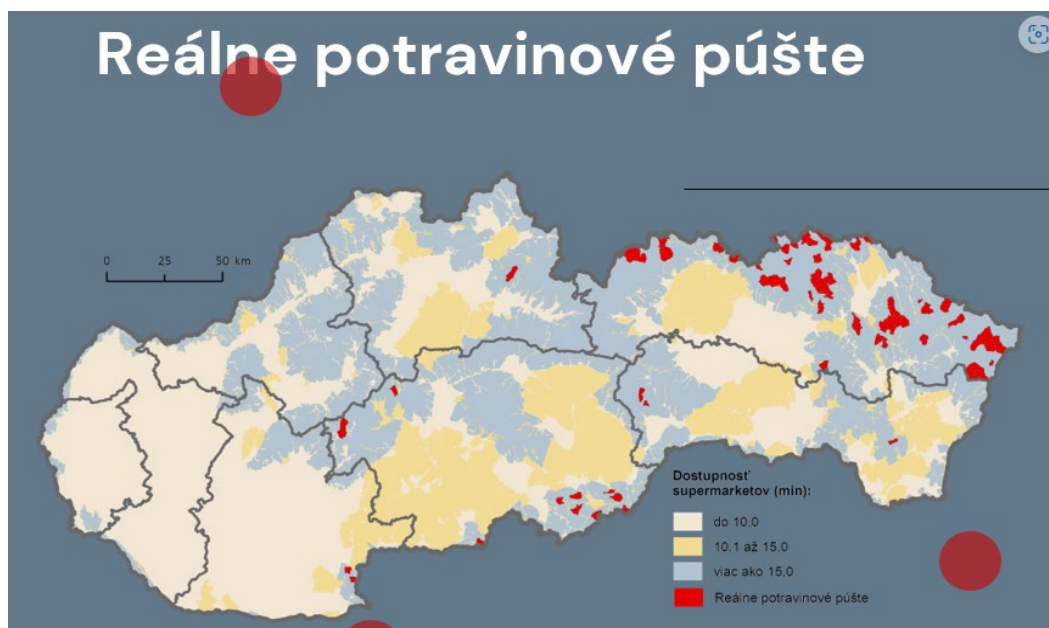

Foto: František Křižan/Prírodovedcká fakulta UK

Zatvorit

2. Potravinový odpad – vážny environmentálny a etický problém

- Na Slovensku sa ročne vyprodukuje odhadom 0,57 mil. ton potravinového odpadu, čo predstavuje asi 105 kg na obyvateľa. Slovensko, ako iné členské štáty Európskej únie, je povinné si svoj potravinový odpad merať každé 4 roky podľa spoločnej metodiky. Približne 15-tisíc ton potravinového odpadu vyprodukovali supermarketky a 197-tisíc ton vyprodukovala prvovýroba a spracovateľský priemysel²⁵.
- Výsledky štúdie UNEP (2021) uvádzajú, že množstvo potravinového odpadu celosvetovo sa blíži už k 40-tim percentám a takmer 2 miliardám ton. Týmto tempom do roku 2030 vzrastie množstvo potravinového odpadu o jednu tretinu. To predstavuje 2,1 miliardy ton potravín, ktorých hodnota je 1,5 bilióna USD²⁶.
- Celosvetovo predstavuje uhlíková stopa potravinového odpadu 8 % celkovej svetovej produkcie skleníkových plynov²⁷.
- Veľká časť vyhadzovaných potravín je použiteľná pre konzumáciu - do koša smerujú potraviny, ktoré môžu nasýtiť ľudí v núdzi.

Potravinami sa plytvá v každej jednej krajine, naprieč celým dodávateľským reťazcom, od počiatočnej poľnohospodárskej produkcie (10%), výrobu a spracovanie (20%), distribúciu a retail (7%), reštaurácie a catering (9%) až po konečnú spotrebu v domácnostiach (54%)²⁸.

Stručný popis aktuálneho stavu v oblasti distribúcie nespotrebovaných potravín, identifikované nedostatky a bariéry:

1. Prvou bariérou, ktorá negatívne ovplyvňuje mieru plytvania potravinami, je nedostatočná právna úprava týkajúca sa nakladania s prebytočnými potravinami. Najväčším problémom je absencia legislatívneho rámca pre redistribúciu resp. darovanie potravín, vrátane nejasne zadefinovaného postupu ako pri darovaní nakladať s tovarom. Na základe štúdie Redistribúcia potravín v EÚ: mapovanie a analýza

²⁵ Zdroj: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Food_waste_and_food_waste_prevention_-_estimates

²⁶ Zdroj: Plytvanie v číslach - Free Food (free-food.sk)

²⁷ Zdroj: <https://free-food.sk/problem/ake-su-statistiky/>

²⁸ Zdroj: Plytvanie v číslach - Free Food (free-food.sk)

existujúcich regulačných a politických opatrení ovplyvňujúcich prerozdelenie potravín z členských štátov EÚ²⁹ je možné konštatovať, že v krajinách vyspelých v téme plytvania potravinami je jasne definované, aké potraviny je možné a za akých podmienok darovať. Ďalšiu bariéru predstavuje nesystematickosť a roztrieštenosť legislatívy. Absencia jasného právneho rámca vytvára priestor na rôzne interpretácie a nejasnosti a od darovania často odrádza nielen darcov ale aj potenciálnych prijímateľov potravinovej pomoci. Spolu s nedostatočnou informovanosťou o povinnostiach a možnostiach pre darovanie potravín predstavuje veľkú bariéru pre rozvoj efektívnej infraštruktúry redistribúcie potravín. V neposlednom rade situáciu komplikujú aj hygienické normy, ktoré vo svojich nárokoch napríklad nerozlišujú medzi komerčným a nekomerčným prostredím, teda medzi potravinárskym podnikom predávajúcim potraviny a neziskovým subjektom poskytujúcim potravinovú pomoc, čo väčšine charít znemožňuje akúkoľvek potravinovú pomoc poskytovať.

2. Druhou bariérou je nedostatočne vybudovaná infraštruktúra pre darovanie potravín ľuďom v núdzi a absencia systémového financovania tejto oblasti. Najčastejšie skloňovaným právnym subjektom je občianske združenie Potravinová banka Slovenska (ďalej iba PBS), ktorá v spolupráci s charitatívnymi organizáciami distribuuje nepredané a nevyužitú potraviny najčastejšie z maloobchodu a veľkoobchodu. Podľa databázy ŠVPS³⁰ prevádzkuje PBS 4 objekty, a to pohotovostný výdajný sklad, komunitné centrum a iné v lokalitách Kremnica, Borcová, Lipany a Košice a teda nepokrýva celé územie SR. Väčšinu „darcovskej siete“ tvoria charitatívne organizácie, ktoré poberajú potraviny pod záštitou PBS na základe zmluvného vzťahu s ňou. Tieto organizácie disponujú iba obmedzenou infraštruktúrou (priestory na skladovanie potravín a automobily na ich prepravu) a ľudskými kapacitami (skladníci, vodiči), neraz fungujúcimi iba na báze dobrovoľníctva. Len v porovnaní s ČR, kde funguje 15 regionálnych potravinových bánk, ktoré následne distribuujú potraviny do stoviek charitatívnych organizácií, je slovenský systém výrazne poddimenzovaný. Veľké nedostatky v infraštruktúre sme mohli pocítiť pri zvýšenom dopyte po potravinách v období pandémie COVID-19, aj po vypuknutí vojny na Ukrajine, kedy potravinová pomoc prichádzala skôr na individuálnej úrovni a nesystémovo. Jedným z hlavných dôvodov súčasného stavu je absencia systémového financovania tejto oblasti zo strany štátu. Výnimkou bola už spomínaná jednorazová výzva MPRV SR v rámci Programu rozvoja vidieka (Výzva 64/PRV/2023) s alokáciou 5 mil. eur v roku 2023, určená na výstavbu alebo dobudovanie a technické vybavenie potravinových skladov. V Zákone č. 277/2023 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPRV SR je ukotvená možnosť poskytovať dotácie na realizáciu potravinovej pomoci (§2 ods.3 bod p)), táto dotačná schéma však doposiaľ nebola čerpaná. Absencia pravidelnej finančnej podpory či už zo strany štátu a/alebo iných verejných a súkromných zdrojov tak prakticky znemožňuje realizovať redistribúciu prebytočných potravín systematicky s potenciálom rozvoja a zvyšovania objemu darovaných potravín a znižovania potravinového odpadu. Pre porovnanie systém potravinových bánk v ČR je od r. 2016 finančne dotovaný štátom a aj vďaka tomu sa podarilo bankám v roku 2019 zachrániť 5-násobné množstvo potravín ako v roku 2015 (750-ton vs 5000 ton, v roku 2022 to bolo 13 200 ton). Za obdobie rokov 2016 až 2022 im len Ministerstvo Zemeľdelství poskytlo finančnú podporu v objeme 470 miliónov ČK (18 570 469 €). Potravinové banky podporuje tiež Ministerstvo práce a sociálnych vecí a Ministerstvo životného prostredia, ktoré im v roku 2022 vyplatilo ďalších 200 miliónov ČK na investície z európskych peňazí (7 902 327 €)³¹.
3. Treťou bariérou je získavanie dát. Napriek jednotnej metodike pre meranie potravinového odpadu na úrovni EÚ existuje stále veľký priestor pre rozdielne prístupy členských štátov k získavaniu dát, a to aj z dôvodu nedostatočných kapacít a nízkej miere digitalizácie. Členské štáty majú povinnosť nahlasovať údaje za celkový potravinový odpad každý rok a podľa spoločnej metodiky si dáta o odpade z potravín merať každé 4 roky. Na Slovensku nie je nahlasovanie množstva vyprodukovaného odpadu povinné pre všetky články potravinového reťazca a vo väčšine prípadov sa jedná o “self-reporting” na základe katalógu odpadov. Ten obsahuje všeobecné druhy jednotlivých odpadov, zatiaľ čo potravinový odpad nie je klasifikovaný ako samostatný druh odpadu, a tak pri niektorých článkoch reťazca nie je možné presne určiť množstvo potravinového odpadu. Problematickým je aj fakt, že sa pri monitorovaní potravinového odpadu

²⁹ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/189fa4cd-b755-11ea-bb7a-01aa75ed71a1>

³⁰ <https://www.svps.sk/zoznamy/charitativne-organizacie.php>

³¹ <https://zemedelec.cz/ministerstvo-rozdeli-dalsi-penize-mez-potravinove-banky/>

nekladie dôraz na kategorizáciu potravinového odpadu resp. hierarchiu nakladania s potravinovým odpadom. Aj z tohto dôvodu na Slovensku chýbajú dáta o množstvách potravín, ktoré sú vhodné na ľudskú spotrebu, no z rôznych príčin nenachádzajú využitie a stávajú sa odpadom.

4. Štvrtou bariérou je slabá motivácia pre darovanie potravín pre výrobcov a distribútorov. Napriek narastajúcemu trendu pre zavádzanie pozitívnych motivačných stimulov zo strany štátu sa na Slovensku od roku 2014 zaviedla len jediná právna úprava v zákone o Dani z príjmu na návrh zástupcov občianskeho sektora, vďaka čomu je od roku 2020 možné u darcu považovať za daňový výdavok obstarávaciu cenu bezodplatne odovzdaných potravín neziskovej organizácii alebo sociálnemu podniku, pričom je irelevantné, či ide o potraviny, ktorým uplynula doba minimálnej trvanlivosti resp. či ide o potraviny, ktoré majú alebo nemajú určenú dobu minimálnej trvanlivosti.³² Pri Zákone o dani z príjmu možno hovoriť o možnosti odrátania DPH pre darované potraviny, avšak z dôvodu nejasnosti definície a slabej informovanosti ostáva tento finančný stimul nevyužitý resp. nemá želaný motivačný efekt. Okrem fiškálnej politiky štátu však existujú aj iné stimuly, či už odstraňovanie legislatívnych bariér (Taliansko, Francúzsko, Česká republika), udeľovanie výhod resp. certifikácií pre darcov (Belgicko), dotácie pre farmárov na darované komodity (Francúzsko, Belgicko) a v neposlednom rade systematická finančná podpora (napríklad Česko, Holandsko, Taliansko, Belgicko).
5. Piatou bariérou je nedostatočná spolupráca relevantných aktérov od tvorcov politik cez potravinárov, distribútorov až po prijímateľov potravinovej pomoci. S cieľom podporiť implementáciu Plánu bola zriadená rozhodnutím MPRV SR v rámci 1. uznesenia vlády SR č. 467/2016 Národná platforma predchádzania potravinovým stratám a plytvaniu potravinami. Jej úlohou je prispievať k znižovaniu množstva potravinového odpadu v SR bez ohrozenia potravinovej bezpečnosti. Národná platforma sa oficiálne stretáva každých 6 mesiacov a jej zasadnutia sú verejné, pričom výstupy zo stretnutí nie sú dohľadateľné online, a preto možno považovať činnosti platformy za nedostatočne transparentné. Absentuje aj zastúpenie mimovládnych organizácií, ktoré sa angažujú v tému plytvania potravinami, akademických inštitúcií či fyzických osôb. Za veľký nedostatok možno považovať aj nedostatočné zapojenie občanov pri tvorbe politik, k čomu stále viac vyzýva aj Európska únia³³. Nedostatočná sieť aktérov spôsobuje, že jednotliví aktéri vzájomne nezdieľajú informácie, skúsenosti a know-how pre znižovanie plytvania a celkovo, množstva potravinového odpadu.

Spôsob realizácie aktivít projektu

NP bude realizovaný v súlade s horizontálnymi princípmi s povinnosťou dodržania súladu projektu s Chartou základných práv Európskej únie, rodovou rovnosťou, nediskrimináciou a prístupnosťou osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sú definované v Partnerskej dohode SR na roky 2021 – 2027 a v čl. 9 nariadenie o spoločných ustanoveniach, berúc do úvahy Chartu základných práv Európskej únie a povinnosti vyplývajúce z Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím a zabezpečenia prístupnosti v súlade s jeho článkom 9, ako horizontálne základné podmienky. Pri implementácii plánovaných aktivít projektu sa budú dodržiavať všetky články Charty ZP EÚ s dôrazom najmä na články Charty ZP EÚ, ktoré sa najviac vzťahujú k plánovaným intervenciám, aktivitám a cieľovým skupinám.

V súvislosti so všetkými plánovanými aktivitami bude zohľadnený v rámci NP:

- princíp rovnosti mužov a žien a princíp nediskriminácie tak, aby nedochádzalo k znevýhodneným podmienkam pre akúkoľvek skupinu osôb a aby boli vytvorené podmienky prístupnosti aj pre osoby so zdravotným postihnutím k fyzickému prostrediu, k informáciám a komunikácii vrátane informačných a komunikačných technológií a systémov, ako aj k ďalším prostriedkom a službám dostupným alebo poskytovaným verejnosti,

Všetky výstupy aktivít projektu (webová stránka, informačné systémy, databázy, aplikácie, publikácie, prezentačné materiály, marketingové materiály, etc.) musia byť prístupné aj pre obyvateľov s obmedzenou mobilitou a senzorickou orientáciou, v súlade s čl. 9 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

NP bude realizovaný v súlade s princípmi desegregácie, degetoizácie a destigmatizácie, v zmysle Metodického výkladu pre efektívne uplatňovanie princípov 3D v programe Slovensko 2021-2027. Realizácia hlavných aktivít a

³² <https://free-food.sk/problem/potravinovy-odpad-ako-danovy-vydavok/>

³³ https://citizens.ec.europa.eu/panels/european-citizens-panels_en

podaktivít projektu nespôsobuje prehĺbenie sociálneho vylúčenia marginalizovaných rómskych komunít a nespôsobuje zhoršenie situácie v oblasti segregácie, getoizácie alebo stigmatizácie rómskej komunity

Projekt sa realizuje prostredníctvom jednej hlavnej aktivity s názvom: **Vytvorenie návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci.**

Cieľ projektu: vytvorenie predpokladov a zabezpečenie systémových krokov, ktoré budú smerovať k zavedeniu návrhu efektívneho systému redistribúcie potravinovej pomoci. Výsledkom bude návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci, ktorý umožní sprístupnenie bezpečných a výživovo hodnotných potravín ľuďom v núdzi na území celého Slovenska (vrátane potravinových púští a hladových dolín) prostredníctvom vybudovania stabilnej infraštruktúry pre redistribúciu potravinových prebytkov (tj. nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu). Realizáciou projektu sa prispeje k zastaveniu plytvania potravinami v prvovýrobe, potravinárstve, distribúcii a maloobchode a s tým súvisiacej minimalizácii tvorby potravinového odpadu. Cieľ bude dosiahnutý realizáciou podaktivít:

- **podaktivita 1: TVORBA NÁVRHU SYSTÉMU REDISTRIBÚCIE POTRAVINOVEJ POMOCI**
- **podaktivita 2: PILOTNÉ TESTOVANIE NAVRHNUTÝCH RIEŠENÍ**

Kombináciou realizovaných podaktivít projektu bude zabezpečený synergický efekt zhodnotenia nadobudnutých výstupov a výsledkov projektu, ako aj praktické zúročenie/overenie nadobudnutého know-how, zručností a postojov, ktoré spoločne tvoria pridanú hodnotu v procese nastavovania a testovania systému redistribúcie potravinovej pomoci. Dôležitým momentom pre efektívnu a plynulú realizáciu projektu je práve zabezpečenie priepustnosti poznatkov, nadobudnutého know – how a výstupov medzi podaktivitou 1 až 2.

Aktivity NP sa budú zameriavať na cieľové skupiny, ktoré tvoria osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením a najodkázanejšie osoby vrátane detí. Projekt bude realizovaný na celom území SR.

- **Trvanie odborných činností na aktivite sa predpokladá: 11 / 2024 - 10 / 2027**
- **Trvanie činností riadiaceho personálu sa predpokladá: 11 / 2024 - 10 / 2027**

NP Vytvorenie návrhu systému distribúcie darovaných potravín				Plán a časový harmonogram aktivít (36 mesiacov)																							
				11/2024 - 10/2027																							
				2025																							
				2026																							
				2027																							
P. č.	Aktivita	LZ	Gestor aktivity	11M	12M	1M	2M	3M	4M	5M	6M	7M	8M	9M	10M	11M	12M	1M	2M	3M	4M	5M	6M	7M	8M	9M	10M
		Ďadateľ, užívateľ	Ďadateľ, užívateľ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Aktivita	Vytvorenie návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
podaktivita 1	TVORBA NÁVRHU SYSTÉMU REDISTRIBÚCIE POTRAVINOVEJ POMOCI			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
podaktivita 2	PILOTNÉ TESTOVANIE NAVRHNUTÝCH RIEŠENÍ													X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

PODAKTIVITA 1/ TVORBA NÁVRHU SYSTÉMU REDISTRIBÚCIE POTRAVINOVEJ POMOCI

Doba realizácie podaktivity 1: 11/2024 - 10/ 2027

Účel, kvôli ktorému je podaktivita 1 realizovaná/čo sa má podaktivitou dosiahnuť: vytvorenie návrhu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci na Slovensku v súčinnosti s kľúčovými aktérmi.

Štruktúra kľúčových činností pre podaktivitu 1:

- 1.1. zmapovanie súčasného stavu systému potravinovej pomoci a podmienok pre redistribúciu potravín vhodných na ľudskú spotrebu,
- 1.2. participatívna tvorba návrhu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci a budovanie strategických partnerstiev,
- 1.3. vytvorenie a riadenie funkčnej koordinačnej nadrezortnej pracovnej skupiny pre advokačné aktivity a presadzovanie potrebných legislatívnych zmien.

Činnosti a aktivity budú realizované nasledovnými personálnymi kapacitami: Odborný garant, Expert pre sociálne inovácie, Odborný pracovník, Expert 1 a Expert 2.

Opis kľúčových činností pre podaktivitu 1:

1.1. ZMAPOVANIE SÚČASNÉHO STAVU SYSTÉMU POTRAVINOVEJ POMOCI A PODMIENOK PRE REDISTRIBÚCIU DAROVANÝCH POTRAVÍN VHODNÝCH NA ĽUDSKÚ SPOTREBU

Úvodná fáza projektu bude naviazaná na **zmapovanie súčasného stavu systému potravinovej pomoci a podmienok pre redistribúciu darovaných potravín vhodných na ľudskú spotrebu**. Bude zameraná na:

1.1.1. Zmapovanie a oslovenie kľúčových aktérov (stakeholderov),

1.1.2. Zmapovanie legislatívneho prostredia,

1.1.3. Zmapovanie existujúceho stavu infraštruktúry pre darovanie potravín a prostredia v oblasti darovania potravín v teréne, spojený s identifikáciou potrieb a existujúcich bariér na strane kľúčových aktérov a cieľových skupín,

1.1.4. Zmapovanie zahraničných príkladov dobrej praxe (vrátane aplikačného know – how) s identifikáciou vhodných riešení pre slovenské prostredie (transfer dobrej praxe).

1.1.1. Zmapovanie a oslovenie kľúčových partnerov a aktérov bude nevyhnutným predpokladom pre získanie objektívnych a relevantných dát z prostredia, ako aj kvalitného participatívneho procesu tvorby a navrhovania systému redistribúcie potravinovej pomoci. Cieľom je nastaviť kroky, ktoré budú odpoveďou na nedostatočnú spoluprácu relevantných aktérov (od tvorcov politik cez subjekty potravinárskeho dodávateľského reťazca až po prijímateľov potravinovej pomoci). Mapa aktérov bude využitá v procese budovania strategických partnerstiev, ako aj v procese dizajnovania a realizácie participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci.

Výstup: mapa kľúčových partnerov a aktérov (detailný popis výstupu vid' nižšie)

Zabezpečenie realizácie: užívateľ projektu v súčinnosti so žiadateľom/prijímateľom projektu

1.1.2 Zmapovanie súčasného legislatívneho prostredia je reakciou na prvú z bariér, ktorá negatívne ovplyvňuje mieru plytvania potravinami – tou je nedostatočná právna úprava týkajúca sa nakladania s nepredanými resp. nevyužitými potravinami, ako aj bariéra spojená s nízkou motiváciou pre darovanie potravín pre výrobcov a distribútorov (nízka miera zavádzania stimulov zo strany štátu – napr. daňové úľavy, odstraňovanie legislatívnych bariér, dotácie a finančná podpora). Metódy: rešerš právneho poriadku SR so zameraním na nakladanie s prebytočnými potravinami a distribúciu darovaných potravín vhodných na ľudskú spotrebu. Následne prebehne zber dát a analýza súčasného stavu právnej úpravy, jej dopady na aplikačnú prax, zhodnotenie jej prínosov a nedostatkov. Zber a vyhodnotenie dát bude prebiehať participatívne prostredníctvom pracovných skupín a dialógu s aktérmi (stakeholdermi) vytvorených pre každú oblasť dotýkajúcu sa darovania potravín a k nej súvisiacej právnej úpravy (existujúcej alebo chýbajúcej) a na základe príkladov zo zahraničia. Analýza poskytne zoznam odporúčaní na zmenu právnej úpravy, či zmenu aplikačnej praxe.

Výstup: sumár odporúčaní pre vytvorenie účinného legislatívneho rámca pre uľahčenie darovania nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu, zrealizované informačné podujatia: okrúhle stoly, pracovné skupiny, odborné workshopy(detailný popis výstupu vid' nižšie)

Zabezpečenie realizácie: užívateľ projektu

1.1.3 Zmapovanie existujúceho stavu infraštruktúry pre darovanie potravín a prostredia v oblasti darovania potravín v teréne Podaktivita predstavuje súbor analytických činností naviazaných na zber, sumarizáciu a vyhodnocovanie kvantitatívnych a kvalitatívnych dát z prostredia (s využitím metód: dotazníkový zber dát, prieskumy, pološtruktúrované rozhovory, fokusové skupiny, odborné workshopy, pracovné skupiny a iné). Zber kvalitatívnych a kvantitatívnych dát a ich vyhodnotenie bude prebiehať participatívne s kľúčovými aktérmi (stakeholdermi). Na základe spracovania a interpretácie zozbieraných dát bude zmapovaný:

- **potenciál darovania nepredaných a nevyužitých potravín v jednotlivých článkoch potravinového reťazca vhodných na ľudskú spotrebu** - na základe aktivít v pracovných skupinách s expertmi z jednotlivých článkov potravinového reťazca vypracujeme a zanalyzujeme dotazníky pre zmapovanie potenciálneho množstva darovaných potravín pre jednotlivé články potravinového reťazca a zároveň overíme dostupnosť a kvalitu

dát o aktuálnych množstvách redistribuovaných potravín a možnosť ich kvantifikácie s ohľadom na nepredané alebo nevyužité potraviny vs. potravinové zbierky

- **potreby cieľových skupín a lokalít s najväčším dopytom po potravinovej pomoci** (v previazaní na potravinové púšte a rozloženie chudoby v regiónoch a území) a schopnosti absorpcie darovaných potravín v území - identifikácia miest s najväčším počtom "núdznych" (dostupné dáta [EU SILC 2022](#)), nastavba ich kategorizácia podľa spôsobu, akým sa "dá pomôcť" (klient zariadenia štátne vs MVO, sociálny indikátor), identifikovanie počtu a pokrytia sociálnymi výdajňami vs miesto, kde sa takáto služba neposkytuje, resp. ne/existuje organizácia mimo samosprávy, ktorá by bola schopná službu poskytnúť, identifikácia potravinových púští
- **existujúca sieť redistribúcie potravín a potenciálu organizácií MVO sektora** v tejto oblasti (potravinové sklady - ich financovanie, priestorové kapacity a vybavenie, ľudské kapacity v jednotlivých regiónoch, dopravné prostriedky na prepravu potravín). Regionálni koordinátori v súčinnosti s manažérom regionálnej siete vypracujú prehľad:
 - organizácií prijímajúcich potravinové prebytky a pomoc a ich systém fungovania pri prijímaní potravinových prebytkov a pomoci,
 - kapacít vs dopytu množstva a druhov potrebných potravín v daných organizáciách,
 - personálnych a logistických kapacít MVO sektora v danom regióne,
 - formálneho fungovania pri prijímaní darovaní potravín (pod hlavičkou PBS, priamy zmluvný vzťah s dodávateľom, potraviny prijímajú cez PBS)
 - organizácií, ktoré majú záujem byť oficiálne prijímateľom, avšak nespĺňajú legislatívne podmienky (hygienické/veterinárne)
 - bariér, ktoré organizáciám bránia prijímať viac potravín,
 - dostupnosti a kvality dát o aktuálnych množstvách redistribuovaných potravín a možnosť ich kvantifikácie s ohľadom na nepredané alebo nevyužité potraviny vs. potravinové zbierky

Zároveň bude potrebné:

- konkretizovať, aký spôsob redistribúcie by bol v regióne nápomocný, realizovateľný,
- definovať chýbajúce logisticko-distribučné kapacity
- **územný potenciál pre výstavbu chýbajúcich skladov pre centier potravinovej pomoci (CPP)** - prehľad veľko a malo kapacitných skladov a ich vybavenia (rozloha, chladiarenské kapacity, personálne kapacity), druhov potravín, ktoré skladujú v daných regiónoch, zdefinovanie potrebných dodatočných skladových a logistických kapacít (autá, chladiarenské autá, personálne kapacity)
- **vhodné finančné mechanizmy podpory na národnej a európskej úrovni** (existujúce i plánované), ktoré môžu byť kľúčové pre dobudovanie infraštruktúry pre distribúciu darovaných potravín a zavedenie systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe).

Výstupy: dátové súbory + vizualizácie v Geografickom Informačnom Systéme, správa k stavu existujúcej infraštruktúry systému redistribúcie potravinovej pomoci s návrhom modelu pre dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry, zrealizované informačné podujatia: fokusové skupiny, pracovné skupiny, stretnutia platformy aktérov, odborné workshopy (detailný popis výstupu vid' nižšie)

Zabezpečenie realizácie: užívateľ projektu v súčinnosti so žiadateľom/prijímateľom projektu

1.1.4 Zmapovanie dobrých príkladov zo zahraničnej praxe bude reagovať na aktuálne výzvy spojené s procesom znižovania plytvania potravinami a možnosti prenosu know-how z krajín, ktoré majú do praxe zavedené efektívne opatrenia stimulujúce proces redistribúcie potravinovej pomoci (v celom jeho životnom cykle). Zároveň bude ďalším dôležitým zdrojom dát pre nastavenie systému redistribúcie potravinovej pomoci. Realizované činnosti budú naviazané na rešerš na úrovni EÚ a členských štátov, od štúdií a publikácií až po riadený dialóg a spoluprácu so zahraničnými organizáciami prevádzkujúcimi potravinové banky (s dôrazom na organizácie v ČR a ďalších okolitých krajinách). Výmena a transfer dobrých príkladov praxe bude spojený s realizáciou pracovných návštev (s dôrazom na potravinové banky), pracovných stretnutí, odborných workshopov, exkurzií, stáží doma i v zahraničí.

Výstupy: prehľad spracovaných príkladov dobrej zahraničnej praxe, ktorých súčasťou bude zhodnotenie replikačného potenciálu systémov redistribúcie potravinovej pomoci s dôrazom na funkčné modely fungovania siete potravinových bánk v zahraničí, zrealizované informačné podujatia: odborné workshopy (detailný popis výstupov vid' nižšie)

1.2. PARTICIPATÍVNA TVORBA NÁVRHU JEDNOTNÉHO SYSTÉMU REDISTRIBÚCIE POTRAVINOVEJ POMOCI A BUDOVANIE STRATEGICKÝCH PARTNERSTIEV

Kľúčovou súčasťou realizácie projektu je navrhovanie a tvorba **návrhu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci**, ktorá bude založená na riadenom dialógu a otvorenej komunikácii s kľúčovými aktérmi, účastníkmi procesu, prípadne aj širokou verejnosťou a zástupcami cieľových skupín. Participatívny proces navrhovania a spoluprotvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci bude zrealizovaný s cieľom zabezpečiť ekonomickú, sociálnu a ekologickú udržateľnosť systému od skracovania vzdialenosti redistribučného reťazca až po čo najekologickejšie zhodnocovanie potravinového odpadu v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva. Táto fáza projektu bude naviazaná na:

- 1.2.1. Príprava participatívneho procesu tvorby návrhu systému** (dizajnovanie, podrobné naplánovanie, príprava expertných vstupov: analytickej a návrhovej časti, vytvorenie komunikačného bodu pre proces)
- 1.2.2. Realizácia participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci** (realizácia, spoluprotvorba a konzultácie, priebežné zapracovávanie podnetov a vstupov, priebežné informovanie a komunikácia o priebežných výstupoch procesu),
- 1.2.3. Návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci a sprievodnej dokumentácie,**

1.2.1 Príprava participatívneho procesu tvorby návrhu systému je naviazaná na tvorbu dizajnu procesu tvorby návrhu redistribúcie potravinovej pomoci. Proces bude nadizajnovaný tak, aby akceleroval proces zdieľania informácií a nadobudnutého know – how z realizácie projektu, ako aj posilnil budovanie strategických partnerstiev a vytvoril podmienky pre dlhodobú spoluprácu aktérov v procese zavádzania navrhnutého systému redistribúcie potravinovej pomoci do aplikačnej praxe. Výsledkom dizajnovania a podrobného naplánovania bude projektový spis, ktorý podrobne popíše východiská a dôvody pre tvorbu návrhu, dôvody, prečo je návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci potrebné realizovať participatívne, teda so zapojením zainteresovanej verejnosti, partnerov z územia, alebo vybraných cieľových skupín, plánovaný priebeh participatívneho procesu, jeho ciele, časový harmonogram, plánované aktivity a účastníkov participatívneho procesu. Proces bude nadizajnovaný v zmysle princípov identifikácie a navrhovania sociálnych inovácií. V rámci procesu navrhovania a tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci bude posilnené vytváranie sietí aktérov (tematické pracovné skupiny, regionálne pracovné skupiny, nadrezortné pracovné skupiny, multisektorové platformy), v ktorých relevantné zainteresované skupiny budú prinášať a zdieľať svoje znalosti, informácie, skúsenosti za účelom navrhnutia efektívneho systému. Súčasťou prípravnej fázy bude aj **tvorba odborných / expertných vstupov**, ktoré vychádzajú zo zistení a výstupov zmapovania súčasného stavu systému potravinovej pomoci a podmienok pre redistribúciu darovaných potravín vhodných na ľudskú spotrebu, a ktoré budú kľúčové pre ďalšiu fázu procesu.

1.2.2 Realizácia participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci - predpokladáme, že prístupy jednotlivých aktérov/stakeholderov sa môžu líšiť v závislosti od kompetenčných rámcov, regiónov, roly aktérov/stakeholderov v budúcom systéme redistribúcie potravinovej pomoci, preto budú jednotlivé perspektívy a potreby zohľadnené na základe identifikovaných problémov, potrieb a možností jednotlivých aktérov. **Proces počítá so zapojením kľúčových aktérov z prostredia:**

- ✓ ústredných orgánov štátnej správy (s dôrazom na MPSVR SR, MŽP SR, MPRV SR a jemu podriadené organizácie ako napr. NPPC, ŠVPS, ďalej MIRRI SR, MH SR, MF SR, Štatistický úrad SR, Úrad splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a iné),
- ✓ regionálnej a miestnej územnej samosprávy (samosprávne kraje, mestá, obce, MAS, regionálne rozvojové agentúry, regionálne inovačné centrá atď.),
- ✓ z podnikateľského prostredia (prvovýroba, spracovanie, obchodné reťazce, HoReCa a ďalší),
- ✓ z prostredia občianskej spoločnosti (napr. mimovládne neziskové organizácie, komory - Slovenská aliancia moderného obchodu (SAMO), Potravinárska komora Slovenska, ďalšie asociácie a zväzy, charity, cirkev a ďalší relevantní aktéri, ako aj zástupcovia akademického prostredia a iné),
- ✓ zástupcov cieľových skupín (zraniteľné skupiny ohrozené chudobou).

Realizácia participatívneho procesu bude predstavovať sériu participatívnych aktivít a podujatí, ktoré budú zapájať verejnosť (zainteresovaných aktérov, expertov, cieľové skupiny, širokú verejnosť) prostredníctvom formátov ako sú odborné pracovné skupiny/okružle stoly, informačné dni so stakeholdermi v regiónoch, konzultácie a ďalšie. Participatívne aktivity zabezpečia konzultácie a spoluprácu pri návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci.

1.2.3. Návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci a sprievodnej dokumentácie predstavuje návrh systémového riešenia v oblasti redistribúcie nepredaných a nespotrebovaných potravín, vychádzajúce z analytických zistení, participatívneho procesu, ako aj pilotného testovania navrhnutých riešení vo vybraných lokalitách (*podaktivita 2*). Návrh systému a sprievodná dokumentácia je kľúčovým predpokladom pre dosiahnutie zmeny, ktorá je pre cieľové skupiny a kľúčových aktérov relevantná.

Výstupy: participatívne vytvorený návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci, nové multisektorové partnerstvá, zrealizované podujatia (detailný popis výstupov vid' nižšie)

Zabezpečenie realizácie: žiadateľ/prijímateľ projektu (ÚSV ROS) – dizajn a riadenie participatívneho procesu v súčinnosti s užívateľom projektu (Platforma potravinovej pomoci Slovensko) – zabezpečenie obsahovej a vecnej stránky participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci

1.3. VYTvorenie a riadenie funkčnej koordinačnej nadrezortnej pracovnej skupiny pre advokačné aktivity a presadzovanie potrebných legislatívnych zmien

Cieľom založenia koordinačnej nadrezortnej pracovnej skupiny je potreba vytvoriť priestor pre odborný a politický dialóg, ako aj akcelerovať proces vyjednávania a presadzovania potrebných zmien (legislatíva, aplikačná prax, zvýšenie politického záujmu) a následne presadiť transponovanie nadizajnovaného systému do aplikačnej praxe. Vznik nadrezortnej pracovnej skupiny bude iniciovaný zo strany Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti, ktorý bude činnosť nadrezortnej skupiny v čase realizácie projektu riadiť a koordinovať. Koordináčna nadrezortná pracovná skupina bude nielen jedným z kľúčových prvkov v čase realizácie participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci, ale najmä bude dôležitou platformou, ktorej úlohou bude prekonzultovať a spolupracovať:

1.3.1 Návrh strešného koordinačného mechanizmu.

1.3.2 Návrh cestovnej mapy / plánu zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe a jeho prekonzultovanie s kľúčovými aktérmi.

1.3.1. návrh strešného koordinačného mechanizmu predstaví model pre nastavenia kompetenčných rámcov a procesov (s cieľom kompetenčne a koordinačne zadefinovať a zastrešiť proces zavádzania celonárodného systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe).

1.3.2. návrh cestovnej mapy / plánu zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe a jeho prekonzultovanie s kľúčovými aktérmi - návrh vznikne participatívne, predstaví návrh plánu zavádzania systému do praxe z hľadiska zadefinovania priorít, cieľov, oparení, ako aj z hľadiska časových rámcov, finančnej udržateľnosti navrhnutého systému, kompetencií, rolí a mandátov (kto bude za čo zodpovedný v akom časovom horizonte).

Súčasťou tohto bloku aktivít by mala byť aj **formalizácia partnerstiev a nastavenie dlhodobej spolupráce Platformy potravinovej pomoci s kľúčovými aktérmi a ústrednými orgánmi štátnej správy (ÚOŠS)** zodpovednými za oblasť predchádzania plytvaniu potravinami (MPRV SR a MŽP SR) a za oblasť znižovania chudoby a sociálneho vylúčenia (MPSVR SR) prípadne ďalších ústredných orgánov štátnej správy. Súčasne nadrezortná pracovná skupina vytvorí priestor pre riadený dialóg, ktorého výsledkom by mala byť:

- **iniciácia tvorby legislatívnych návrhov a presadzovanie navrhovaných legislatívnych zmien** v zmysle návrhov a odporúčaní na zmenu právnej úpravy, či zmenu aplikačnej praxe.
- **presadzovanie dobudovania chýbajúcej infraštruktúry** (pozn. v prípade, že sa táto potreba ukáže z mapovania v teréne),
- **nastavenie finančnej udržateľnosti vytvoreného systému** s cieľom zabezpečiť stabilné financovanie prevádzky systému primárne z verejných zdrojov,

Výstupy: funkčná nadrezortná pracovná skupina, návrh koordinačného mechanizmu a návrh plánu zavádzania navrhnutého systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe, zrealizované podujatia (detailný popis výstupov vid' nižšie).

Zabezpečenie realizácie: žiadateľ/prijímateľ projektu (ÚSV ROS) v súčinnosti s užívateľom projektu (Platforma potravinovej pomoci Slovensko)

Výsledky a výstupy podaktivity 1:

mapa kľúčových aktérov –mapa identifikuje hlavných aktérov pre oblasť darovania a distribúcie nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu, definuje ich kompetencie, úlohu v existujúcom systéme distribúcie a darovania potravín vhodných na ľudskú spotrebu, vzťahy medzi nimi a kontaktné údaje. Mapa bude dôležitým podkladom pre proces zberu dát z prostredia, nastavenie a nadizajnovanie participatívneho procesu navrhovania a tvorby systému redistribúcie potravinovej pomoci na Slovensku, budovanie strategických partnerstiev pre projekt a následný proces nastavovania plánu zavádzania systému do aplikačnej praxe. Aktivita bude realizovaná v prvej polovici implementácie projektu

sumár odporúčaní pre vytvorenie účinného legislatívneho rámca pre uľahčenie darovania nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu z prvovýroby, spracovania, veľkoobchodov, maloobchodov a sektora stravovacích služieb. Materiál generuje návrhy na zmenu právnych úprav, legislatívy, či aplikačnej praxe. Materiál bude obsahovať prehľad legislatívnych bariér, návrhy na legislatívne zmeny, ako aj príklady fungujúcej legislatívy v zahraničí. Odporúčania budú zapracované do návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci a budú komunikované relevantným zástupcom rezortov v rámci novovytvorenej nadrezortnej koordinačnej pracovnej skupiny. Následne budú vybrané návrhy odporúčaní na právnu úpravu a opatrení na zlepšenie stavu, rozpracované formou legislatívnych návrhov, alebo iniciatív, prípadne návrhov na novelizáciu zákonov v prospech zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe a budú predmetom advokačných činností a procesu presadzovania legislatívnych zmien. Aktivita bude realizovaná v druhej tretine implementácie projektu.

správa k stavu existujúcej infraštruktúry skladov s návrhom modelu pre dobudovanie chýbajúcej infraštruktúry skladov s identifikáciou lokalít, parametrov skladov, potrebného vybavenia a zdrojov (personálnych, finančných, technických a časových zdrojov), ktorých súčasťou bude mapa zobrazujúca dopyt a ponuku nadbytočných potravín v danom regióne, mapa potravinových púští a lokalít s najväčším dopytom po potravinovej pomoci. Uvedené odporúčania budú zapracované do návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci a komunikované relevantným zástupcom rezortov v rámci novovytvorenej nadrezortnej koordinačnej pracovnej skupiny. Vybrané a identifikované návrhy odporúčaní budú zapracované do dizajnu pilotného testovania vybraných riešení v oblasti redistribúcie potravín, ako sa aj stanú podkladom pre spracovanie návrhu efektívneho systémového riešenia nepredaných a nespotrebovaných potravín na území Slovenska. Súčasťou správy bude aj Metodika pre zber dát o využití redistribuovaných potravín vrátane lepšieho zmapovania tvorby potravinového odpadu a Metodika pre zber dát o ponuky a dopyte po darovaných potravinách. Aktivita bude realizovaná v druhej tretine implementácie projektu.

prehľad spracovaných príkladov dobrej zahraničnej praxe, ktorých súčasťou bude zhodnotenie replikačného potenciálu systémov redistribúcie potravinovej pomoci s dôrazom na modely fungovania siete potravinových bánk v zahraničí. Uvedené príklady zo zahraničnej aplikačnej praxe budú vo forme odporúčaní zapracované do návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci a komunikované relevantným zástupcom rezortov v rámci novovytvorenej nadrezortnej koordinačnej pracovnej skupiny. Súčasne získaný know-how, skúsenosti a procesné nastavenia budú využité v rámci participatívneho procesu dizajnovania a navrhovania slovenského modelu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci. Vybrané a identifikované návrhy odporúčaní budú zapracované do dizajnu pilotného testovania vybraných riešení v oblasti redistribúcie potravín, ako sa aj stanú podkladom pre spracovanie návrhu efektívneho systémového riešenia nepredaných a nespotrebovaných potravín na území Slovenska. Aktivita bude realizovaná v druhej tretine implementácie projektu.

participatívne vytvorený návrh systému redistribúcie potravinovej pomoci - ide o nadizajnované systémové riešenie v oblasti redistribúcie nepredaných a nespotrebovaných potravín, vychádzajúci z analytických zistení, participatívneho procesu, ako aj pilotného testovania, ktorého súčasťou bude:

- ✓ návrh centier potravinovej pomoci (CPP) (počet potrebných CPP, počet potrebných skladov, technické vybavenie, automobily, potrebné ľudské zdroje) vrátane návrhu integrácie aktuálneho systému Potravinovej banky Slovenska (PBS) do novej infraštruktúry pre darovanie potravín (začlenenie PBS a dobrej praxe do nového systému),
- ✓ návrh rozpočtu na dobudovanie infraštruktúry, vytvorenie a prevádzku jednotného systému redistribúcie nespotrebovaných potravín,
- ✓ štandardy – Manuál redistribúcie potravín pre všetky zainteresované strany (nastavenie procesov s cieľom ich štandardizácie),
 - pravidlá fungovania centier potravinovej pomoci: príjem a výdaj potravín,
 - pravidlá pre prijímateľov potravín zo skladu,
- ✓ návrh mechanizmu na zabezpečenie transparentnosti systému redistribúcie potravinovej pomoci - model jednotného informačného systému pre proces darovania potravín.

Návrh a sprievodná dokumentácia budú slúžiť ako podklad pre spracovanie plánu zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe. Budú zverejnené na web stránke ÚSV ROS, ako aj na web stránkach partnera a spolupracujúcich organizácií. Aktivita bude realizovaná z časti v druhej tretine a poslednej tretine implementácie projektu.

nové multisektorové partnerstvá – ide o novovytvorené multisektorové partnerstvá, ktoré vznikli z dôvodu zabezpečenia kvalitného procesu tvorby celonárodného systému distribúcie prebytočných potravín s cieľom zabezpečiť kvalitu návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci a následne pre efektívnu implementáciu krokov, spojených s jeho zavedením do praxe a zabezpečením jeho dlhodobej udržateľnosti. Cieľom je v rámci partnerstva zastrešiť kľúčových zástupcov jednotlivých sektorov a segmentov, ktoré sú pre tému redistribúcie potravinovej pomoci a nastavenia efektívneho systému kľúčové. V závislosti od dynamických procesov na projekte môže byť novovytvorené multisektorové partnerstvo formalizované alebo neformalizované (iniciatíva, rada a podobne) s tým, že bude jednoznačne identifikovateľné (bude jasné, aké reálne subjekty dané partnerstvo zastupujú a kto ho navonok zastupuje), bude mať určený predmet, účel a spôsob pôsobenia partnerstva (napr. na základe štatútu a rokovacieho poriadku). Predpokladáme, že členmi partnerstva bude predovšetkým štát s jeho orgánmi (ministerstvá a úrady), územná samospráva vyšších územných celkov, miestna územná samospráva (mestá a obce), MNO, podnikateľské subjekty, profesijné a odborné komory a spolky a podobne. Aktivita bude realizovaná počas celej implementácie projektu.

funkčná nadrezortná pracovná skupina - nadrezortná pracovná skupina bude jeden z kľúčových komponentov v rámci participatívneho procesu tvorby návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci a konzultovania návrhu cestovnej mapy. Nadrezortná pracovná skupina môže následne prejsť procesom transformácie a stať sa základom strešného koordinačného mechanizmu, ktorý bude zodpovedný za proces zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci. Aktivita bude realizovaná počas celej implementácie projektu.

návrh strešného koordinačného mechanizmu - na základe analytických činností a pilotného testovania bude spracovaný **inštitucionálny rámec a koordinačný mechanizmus** na zabezpečenie potrebných krokov v zmysle navrhnutého a prekonzultovaného návrhu cestovnej mapy. Strešný koordinačný mechanizmus predstavuje nástroj účinnej implementácie navrhovaných opatrení na všetkých úrovniach a vo všetkých oblastiach tak, aby dosiahnutie uvedených cieľov bolo implementované do sektorových politík dotknutých a spolupracujúcich rezortov, a tým pádom do národnej legislatívy, prípadne do iných nariadení a regulatívov (vrátane zabezpečenia personálnej a finančnej udržateľnosti vytvoreného systému s cieľom zabezpečiť stabilné financovanie prevádzky systému primárne z verejných zdrojov (napr. potravinové banky, dobudovanie infraštruktúry, financovanie regionálnych tímov a správy informačného systému atď.). Aktivita bude realizovaná v druhej tretine implementácie projektu.

návrh cestovnej mapy / plánu zavádzania navrhnutého systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe - cieľom materiálu je zdefinovanie základných rámcov a jednotných postupov na zabezpečenie účinného, efektívneho a transparentného systému implementácie systému redistribúcie potravinovej pomoci. Do budúcnosti

bude nevyhnutné, aby sa naprieč verejnou správou v súčinnosti s relevantnými sociálno - ekonomickými partnermi dodržala konzistentnosť v postupe pri presadzovaní konkrétnych opatrení, ktoré budú sledovať cieľ reálneho zlepšenia redistribúcie potravinovej pomoci a umožnia sprístupnenie bezpečných a výživovo hodnotných potravín ľuďom v núdzi na území celého Slovenska. Aktivita bude realizovaná z časti v druhej tretine a poslednej tretine implementácie projektu.

zrealizované informačné aktivity

Dôležitým blokom činností bude zvyšovanie povedomia odbornej i laickej verejnosti o prínosoch jednotného efektívneho a udržateľného systému redistribúcie nepredaných a nevyužitých potravín vhodných na ľudskú spotrebu.

V rámci projektu plánujeme prípravu a realizáciu **štyroch mediálnych kampaní** v previazaní na

- predstavenie platformy a "problému" (východiskovej situácie),
- predstavenie výsledkov mapovania a diagnostiky stavu a podmienok redistribúcie potravinovej pomoci na Slovensku,
- informovanie o priebehu pilotného testovania centier potravinovej pomoci a
- prezentovanie výsledkov a návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci.

Súčasťou osvetovej a mediálnej kampane budú aj tlačové správy, blogové články uverejnené na webstránke partnera projektu, ako aj pravidelná komunikácia cez sociálne siete partnera.

S cieľom budovania partnerstiev zorganizujeme aj fyzické podujatia ako konferencie a informačné dni so širokou účasťou teoretických aj riadiacich pracovníkov a tiež angažovanej verejnosti. Aktivita bude realizovaná priebežne počas celej implementácie projektu.

Informačné dni budú organizované v dvoch fázach projektu, na začiatku Podaktivity 1 resp. v prvom polroku od spustenia projektu a pred iniciáciou Podaktivity 2. Informačné dni budú prebiehať na „regionálnej“ úrovni (rozdelenie na západné, južné, stredné, severné a východné) s cieľom priameho informovania regionálnych stakeholderov o plánoch a cieľoch NP v prvej vlne a o výsledkoch Podaktivity 1 a plánovaných aktivitách v rámci Podaktivity 2 v druhej vlne. Sú zamerané na realizáciu participatívnych formátov a podujatí do cca 50 osôb v rozsahu minimálne 5 hodín, pričom realizácia sa predpokladá na úradoch samosprávnych krajov, v regionálnych centrách MIRRI, alebo priestoroch MVSР bez potreby platby nájmu/prenájmu. Spolu budeme v rámci podaktivity 1 realizovať **10 informačných dní**. Aktivita bude realizovaná priebežne počas implementácie projektu.

Odborná celodenná konferencia v závere projektu pre cca 100 osôb: prezentácia priebehu a dosiahnutých výsledkov, sieťovanie relevantných aktérov, zvyšovanie povedomia širokej verejnosti. Aktivita bude realizovaná v závere implementácie projektu.

propagačné a informačné materiály - projekt predpokladá tvorbu a tlač propagačných materiálov a informačných letákov, vrátane digitálnej publikácie venovanej téme potravinovej pomoci (obsahové zameranie publikácie: dôležitosť a prínosy potravinovej pomoci na Slovensku, základná štruktúra publikácie: úvod do témy s infografikami, príbehy ľudí z rôznych organizácií, čo poskytujú potravinovú pomoc, čo to je potravinová pomoc a aká potravinová pomoc existuje, dobré príklady z domácej praxe a zahraničia, informácie o projekte (výstupy z mapovania spracované v populárnej a zrozumiteľnej forme). Všetky informačné, komunikačné, advokačné a mediálne aktivity sa budú realizovať na základe vstupov vypracovaných odborníkmi na jednotlivé oblasti a témy. Výstupom tejto podaktivity bude vyššie uvádzaná publikácia. Aktivita bude realizovaná priebežne počas implementácie projektu.

Informačné aktivity budú financované z paušálu projektu a budú zároveň využívané aj na informovanie a osvetu o sociálnych inováciách.

Realizácia podaktivity 1 bude zabezpečená vlastnými personálnymi kapacitami žiadateľa a užívateľa a zároveň externými odborníkmi a službami. Žiadateľ a užívateľ budú zároveň využívať vlastné a externé materiálne, priestorové, a technické možnosti.

PODAKTIVITA 2 / **PILOTNÉ TESTOVANIE NAVRHNUÝCH RIEŠENÍ VO VYBRANÝCH LOKALITÁCH**

Doba realizácie podaktivity 2: 09/2025 – 10/ 2027

Účel, kvôli ktorému je podaktivita 2 realizovaná/čo sa má podaktivitou dosiahnuť:

Pilotné overenie navrhovaných možností riešenia redistribúcie potravín vo vybraných lokalitách na základe získaných dát a skúseností. Súčasťou tejto aktivity bude aj **zavedenie a otestovanie jednotného informačného systému** s cieľom štandardizácie a automatizácie procesu darovania spĺňajúceho všetky náležitosti od vysledovateľnosti cez efektívnosť až po kvantifikáciu darovaných potravín odklonených od zhodnotenia ako odpad.

Štruktúra činností pre podaktivitu 2:

- 2.1 pilotné overenie navrhovaných možností riešenia redistribúcie potravín vo vybraných lokalitách na základe získaných dát a skúseností,**
- 2.2 integrácia informačných systémov na strane ponuky (články potravinového reťazca produkuje nadbytočné potraviny) a dopytu (MVO ktoré pracujú s núdznými) a ich prepojenie cez internetovú aplikáciu,**
- 2.3 zavedenie a otestovanie jednotného informačného systému,**
- 2.4 vyhodnotenie výsledkov pilotných riešení.**

Činnosti a aktivity budú realizované nasledovnými personálnymi kapacitami: Odborný garant, Expert pre sociálne inovácie, Odborný pracovník, Asistent pre sociálne inovácie, Expert 1 a Expert 2.

Opis kľúčových činností pre podaktivitu 2:

2.1 PILOTNÉ OVERENIE NAVRHVANÝCH MOŽNOSTÍ RIEŠENIA REDISTRIBÚCIE POTRAVÍN VO VYBRANÝCH LOKALITÁCH NA ZÁKLADE ZÍSKANÝCH DÁT A SKÚSENOSTÍ

Na základe mapovania z podaktivity 1 budú definované lokácie pilotných prevádzok so skladovými kapacitami (5 regiónov: západ, stred, východ, juh, sever). Regionálni koordinátori (1 koordinátor/región) a regionálni pracovníci (1 koordinátor logistiky, 1 skladník + 1 šofér/región) pod vedením manažéra regionálnych sietí budú na základe predchádzajúceho pôsobenia v regióne počas mapovania oboznámení so súčasným stavom infraštruktúry, možných darcoch a prijímateľoch potravinovej pomoci. Regionálne piloty budú vykonávať aktivity centier potravinovej pomoci, a teda redistribúciu potravinovej pomoci od lokálnych aktérov jednotlivých článkov potravinového reťazca smerom k prijímateľom potravinovej pomoci (charitatívne organizácie, poskytovatelia sociálnych služieb). V rámci pilotného testovania bude umožnené všetkým subjektom potravinového reťazca zapojiť sa do procesu darovania nespotrebovaných potravín. V rámci pilotov sa otestujú navrhované riešenia vyplývajúce z podaktivít 1.1 a 1.2.. Súčasťou Návrhu jednotného systému redistribúcie potravinovej pomoci (podaktivita 1.2.) bude vytvorenie pravidiel fungovania centier potravinovej pomoci, príjmu a výdaja potravín a pravidiel pre prijímateľov potravín zo skladu a vytvorenie štandardov vo forme manuálu redistribúcie potravinovej pomoci pre všetky zainteresované strany. Tie sa budú priebežne v pilotoch testovať a upravovať do finálnej podoby berúc do úvahy overené postupy a riešenia ako aj presadené legislatívne zmeny.

Prevádzka centier potravinovej pomoci sa bude riadiť odborne vypracovaným EMS (Systém environmentálneho manažérstva) v súlade s ISO 14001, čo bude predpokladom pre zohľadňovanie a minimalizáciu vplyvov na životné prostredie.

V jednotlivých pilotoch bude možné pozorovať, ako sa zmení kvalita služby a množstvo či variabilita darovaných potravín pri systéme regionálnych koordinovaných centier potravinovej pomoci

2.2 INTEGRÁCIA INFORMAČNÝCH SYSTÉMOV NA STRANE PONUKY A DOPYTU A ICH PREPOJENIE CEZ INTERNETOVÚ APLIKÁCIU

Blok činností zabezpečí prepojenie informačných systémov na strane ponuky a dopytu cez internetovú aplikáciu. Cieľom je prepojenie strany darcu s potenciálnymi prijímateľmi potravinovej pomoci prostredníctvom notifikácií. Aplikácia tak umožní transparentnú a efektívnu komunikáciu medzi darcom a prijímateľom o druhu a množstve potravín určených na darovanie v reálnom čase, čo zrýchli, zjednoduší a digitalizuje proces darovania. Zároveň zabezpečí evidenciu darovanej potraviny a jej dosledovateľnosť, ktoré sú základnými piliermi potravinovej bezpečnosti. Aplikácia bude predmetom testovania v rámci pilotného overovania navrhovaných riešení vo vybraných lokalitách. **Aktivita bude realizovaná v druhej polovici implementácie projektu.**

2.3 ZAVEDENIE A OTESTOVANIE JEDNOTNÉHO INFORMAČNÉHO SYSTÉMU

V jednotlivých regiónoch bude zavedený a testovaný jednotný systém riadenia skladových zásob (WMS softvér) slúžiaci na evidenciu tokov potravinovej pomoci, ktorým pilotný systém bude evidovať množstvá a druhy prijatých potravín, ako aj konkrétnych darcov a prijímateľov, medzi ktorými bude potravinová pomoc prúdiť. Umožní tak sledovať aktuálny stav zásob jednotlivých položiek potravín, množstvo prerozdelených potravín a súčasne z dlhodobého hľadiska sledovať trendy a vývoj potravinovej pomoci na Slovensku. Skladový a evidenčný systém je tiež považovaný za nevyhnutný nástroj na sledovanie a uchovávanie dát o prijatej a ďalej redistribuovanej potravinovej pomoci z hľadiska výsledovateľnosti potravín. Realizácia pilotného testovania umožní identifikovať prípadné potrebné zmeny v nastavení a funkcionalite systému. Aktivita bude realizovaná v druhej polovici implementácie projektu.

2.4 VYHODNOTENIE VÝSLEDKOV PILOTNÝCH RIEŠENÍ

Zmapovanie existujúceho stavu infraštruktúry pre darovanie potravín a prostredia v oblasti darovania potravín v teréne (podaktivita 1.1.3) zabezpečí okrem kvalitatívnych dát (bariéry, nedostatky) aj kvantitatívne dáta definujúce východiskovú situáciu (množstvo darovaných potravín v danom regióne / rozsah potravinovej pomoci).

Počas podaktivity 2 sa na základe evidencie redistribuovaných potravín budú priebežne zbierať dáta o potravinovej pomoci. Na konci podaktivity 2 vyhodnotíme efekt zavedenia koordinovaných regionálnych centier potravinovej pomoci. V rámci vyhodnotenia výsledkov pilotných riešení sa ukáže, o koľko je možné zvýšiť množstvo darovaných potravín pri koordinovanej sieti centier potravinovej pomoci s adekvátnymi personálnymi a finančnými kapacitami a zároveň, ako sa zmení kvalita poskytovanej služby a spolupráce s jednotlivými aktérmi.

Každý z regiónov môže vykazovať špecifiká na rôznych úrovniach; rôzne prístupy darujúcich v jednotlivých článkoch potravinového reťazca, rôzne prístupy kontrolných orgánov, rôznu mieru ochoty spolupracovať a podporovať novovznikajúci systém zo strany darujúcich i prijímateľov, rôznu úroveň dostupných kapacít na strane prijímateľov potravinovej pomoci. Aktivita bude realizovaná v závere implementácie projektu.

Výstupy:

- navrhnuté a otestované inovatívne riešenia zlepšujúce možnosti darovania potravín (minimálne 1). Výstup bude realizovaný v závere implementácie projektu.
- navrhnutý a otestovaný informačný systém. Výstup bude realizovaný v závere implementácie projektu.
- jednotná databáza redistribuovaných potravín (druh, množstvo). Výstup bude realizovaný v závere implementácie projektu.
- jednotná databáza prijímateľov a darcov. Výstup bude realizovaný v závere implementácie projektu. hodnotiaca správa/analýza vplyvov pilotného testovania. Výstup bude realizovaný v závere implementácie projektu.

Realizácia podaktivity 2 bude zabezpečená vlastnými personálnymi kapacitami žiadateľa a užívateľa a zároveň externými odborníkmi a službami. Žiadateľ a užívateľ budú zároveň využívať vlastné a externé materiálne, priestorové, a technické možnosti. V prípade podaktivity 2.1 – *Pilotné overenie navrhovaných možností riešenia redistribúcie potravín vo vybraných lokalitách na základe získaných dát a skúseností* budú využívané skladové priestory a technické vybavenie subjektov pôsobiacich v regiónoch (primárne organizácie MVO sektora, ktoré pracujú s núdzными a majú k dispozícii vlastné alebo prenajaté skladové priestory spĺňajúce hygienické normy a subjekty, kt. sa zapojili do výzvy MPRV SR na vybudovanie/obnovu skladových priestorov na distribúciu darovaných potravín)

V rámci hlavnej aktivity môže prijímateľ zapojiť definovaného užívateľa.

Situácia po realizácii projektu a udržateľnosť projektu

Po realizácii projektu očakávame nasledovný stav:

1. Vytvorený návrh efektívneho systému redistribúcie potravinovej pomoci v rámci SR – metodika a pravidlá pre fungovanie systému, jednotný informačný systém a zber dát - základ pre vznik siete centier potravinovej pomoci v rámci SR (a prípadné vytvorenie federácie potravinových bánk)
2. Vytvorený podrobný návrh legislatívnych zmien podporujúcich darovanie potravín a fungovanie efektívneho systému pre redistribúcie potravín
3. Vytvorená metodika pre zber dát a samotné dáta o využití redistribuovaných potravín vrátane lepšieho zmapovania tvorby potravinového odpadu a tiež ponuky a dopytu po darovaných potravinách
4. Zozbierané dáta potrebné k dobudovaniu jednotného systému redistribúcie potravín
5. Vyčíslené predpokladané náklady na fungovanie systému
6. Vytvorené silné partnerstvá relevantných aktérov potravinového reťazca podporujúcich udržateľnosť jednotného systému redistribúcie potravín.
7. Identifikované vhodné mechanizmy podpory na dobudovanie infraštruktúry skladov a dlhodobé financovanie operatívny navrhnutého systému.

Po ukončení realizácie NP bude hlavným výstupom projektu **návrh cestovnej mapy / plánu zavádzania systému redistribúcie potravinovej pomoci do praxe**, v ktorom budú okrem iného zadefinované priority, ciele, opatrenia, či už z hľadiska časových rámcov, finančnej udržateľnosti navrhnutého systému, kompetencií, rolí a mandátov. Predpokladá sa preto, že následne budú uvedení aktéri zabezpečovať finančné zdroje na spustenie a sfunkčnenie systému redistribúcie potravinovej pomoci, a to prostredníctvom **verejných zdrojov EÚ, štátneho rozpočtu prípadne vytvorením finančného fondu na prevádzku s príspevkami od kľúčových aktérov celého mechanizmu.**

Očakávaný dlhodobý dopad po spustení systému do prevádzky:

- štandardizácia a modernizácia procesu darovania potravín;
- významné zvýšenie objemu darovaných potravín;
- zníženie množstva potravinového odpadu;
- intenzívnejšia potravinová pomoc núdzным, zmiernenie následkov chudoby a potravinovej deprivácie;
- posilnenie komunikácie a partnerstiev medzi rôznymi článkami potravinového reťazca a ďalšími významnými aktérmi štátnej a verejnej správy a mimovládneho sektora;
- hodnota za peniaze (€ vložené do systému sa vrátia v podobe ušetrených potravín, ušetrených financií za likvidáciu potravinového odpadu, zníženie závislosti osôb ohrozených chudobou na dávkach v hmotnej núdzi) nové pracovné príležitosti v menej rozvinutých regiónoch SR.

Administratívna, finančná a prevádzková kapacita žiadateľa a partnera

Žiadateľ disponuje potrebnými administratívnymi, finančnými a prevádzkovými kapacitami na realizáciu NP, a to aj vzhľadom na skúsenosti s realizáciou tohto typu projektu v programovom období 2014-2020. Žiadateľ aj aj užívateľ majú vlastné, resp. prenajaté priestorové kapacity na realizáciu odborných činností projektu s adekvátnym materiálno-technickým vybavením, pričom prípadné ďalšie potrebné materiálno-technické vybavenie bude zabezpečené z projektu. Rovnako majú skúsenosti s výberom odborných pracovníkov a ďalších zamestnancov pre účely plnenia odborných aktivít národného projektu.

Realizácia NP bude zabezpečená pracovnými pozíciami popísanými v časti Spôsob realizácie aktivít projektu.

Rozpočet projektu³⁴

V tejto časti uveďte, ako bol pripravovaný indikatívny rozpočet a ako spĺňa kritérium „hodnota za peniaze“, t. j. akým spôsobom bola odhadnutá cena za každú položku, napr. prieskum trhu, analýza minulých výdavkov spojených s podobnými aktivitami, nezávislý znalecký posudok. V prípade, ak príprave projektu predchádza vypracovanie štúdie uskutočniteľnosti, ktorej výsledkom je, okrem iného aj určenie výšky alokácie, je potrebné uviesť túto štúdiu ako zdroj určenia výšky finančných prostriedkov. Skupiny výdavkov doplňte v súlade s Príručkou oprávnenosti výdavkov v platnom znení. V prípade infraštruktúrnych projektov, ako aj projektov súvisiacich s obnovou mobilných prostriedkov, sa do ukončenia verejného obstarávania uvádzajú položky rozpočtu len do úrovne aktivít.

Uveďte, či bude v národnom projekte využité zjednodušené vykazovanie výdavkov a ak áno, ktorá forma. V prípade využitia paušálnej sadzby ktorej výška je stanovená v nariadení sa spôsob stanovenia sadzby nepožaduje.

Indikatívna výška finančných prostriedkov určených na realizáciu národného projektu a ich výstižné zdôvodnenie

Predpokladané finančné prostriedky na aktivity NP	Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Plánované vecné vymedzenie
Hlavné aktivity		
Aktivita - Vytvorenie návrhu systému redistribúcie potravinovej pomoci		
901 – Jednotkové výdavky	2 209 266,00 €	Skupina výdavkov obsahuje nasledovné pozície: FTE na strane žiadateľa: Odborný garant (Indikatívna priem. mesačná CCP – 3966,00 €; 72 osobomesiacov) Expert pre sociálne inovácie (Indikatívna priem. mesačná CCP – 3084,00 €; 144 osobomesiacov) Odborný pracovník (Indikatívna priem. mesačná CCP – 3022,00 €; 369 osobomesiacov) Asistent pre sociálne inovácie (Indikatívna priem. mesačná CCP – 2025,00 €; 180 osobomesiacov) Stanovená bola na základe zjednodušeného vykazovania výdavkov v zmysle čl. 55 ods. 2 nariadenia o spoločných ustanoveniach).

³⁴ V prípade zvýšenia celkových oprávnených výdavkov NP (po jeho schválení komisiou pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027) o viac ako 15 % (a nejde o prípad, kedy je určenie alokácie výsledkom realizovanej štúdie uskutočniteľnosti), riadiaci orgán / sprostredkovateľský orgán predloží pred vyhlásením výzvy na schválenie príslušnej komisii pri Monitorovacom výbore pre Program Slovensko 2021 – 2027 upravený záměr NP.

521 - Mzdové výdavky	49 000,00 €	Skupina výdavkov obsahuje nasledovné pozície: DoVP na strane žiadateľa: Expert 1 (Indikatívna priem. hodinová CCP – 30,00 €; 700 osobohodín) Expert 2 (Indikatívna priem. hodinová CCP – 40,00 €; 700 osobohodín) Stanovená bola na základe údajov z predchádzajúcich projektov podobného zamerania, prípadne z pracovných pozícií podobného zamerania.
352 - Poskytnutie dotácií, príspevkov voči tretím osobám		Expert 1 (Indikatívna priem. hodinová CCP – 30,00 €; 7 200 osobohodín) Expert 2 (Indikatívna priem. hodinová CCP – 40,00 €; 2400 osobohodín) Stanovená bola na základe údajov z predchádzajúcich projektov podobného zamerania, prípadne z pracovných pozícií podobného zamerania.
Hlavné aktivity spolu	2 570 266, 00€	
956 - Paušálna sadzba na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov projektu podľa článku 56 NSU	1 028 106,40 €	Finančné prostriedky na pokrytie zostávajúcich oprávnených výdavkov súvisiacich s projektom.
Podporné aktivity		
Podporné aktivity SPOLU		
CELKOM	3 598 372,40 €	

Finančný rámec³⁵

Fond	Európsky sociálny fond plus	
Celkové oprávnené výdavky NP podľa kategórie regiónu³⁶ (v EUR)	menej rozvinutý región	3 598 372,40 €
	Vyberte položku.	
Zdroj EÚ podľa kategórie regiónu³⁷ (v EUR)	menej rozvinutý región	3 418 453,00 €
	Vyberte položku.	
Vlastné zdroje prijímateľa³⁸ podľa kategórie regiónu³⁹ (v EUR)	menej rozvinutý región	0 €
	Vyberte položku.	

Merateľné ukazovatele⁴⁰

Cieľ národného projektu	Vypracovanie evaluačnej správy v rámci implementovaného projektu, ktorej cieľom bude prostredníctvom činnosti potravinových bánk vo vybraných lokalitách overiť funkčnosť, resp. zdokonaľiť inovatívny nástroj v podobe efektívneho systému redistribúcie potravinovej pomoci, s cieľom posúdiť uplatniteľnosť tohto nástroja v podmienkach SR.
Aktivita/Akcia ku ktorej sa MU viaže	Inovatívne projekty v oblasti aktívneho začlenenia.
Typ merateľného ukazovateľa ⁴¹	výstup
Typ územia	MRR
Kód	PSKPSOI38
Názov	Podporené inovatívne projekty
Merná jednotka	počet
Indikatívna cieľová hodnota ⁴²	1
Typ merateľného ukazovateľa	výsledok
Typ územia	MRR
Kód	PSKPSRI23
Názov	Nové, inovatívne, systémové opatrenia
Merná jednotka	počet

³⁵ Finančný rámec je potrebné uvádzať za celý NP spolu a v prípade financovania NP z viacerých priorít/, špecifických cieľov, aj v rozdelení podľa špecifických cieľov.

³⁶ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

³⁷ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

³⁸ Uvedte v súlade so Stratégiou financovania Európskeho fondu regionálneho rozvoja, Európskeho sociálneho fondu plus, Kohézneho fondu, Fondu na spravodlivú transformáciu a Európskeho námorného, rybolovného a akvakultúrneho fondu na programové obdobie 2021 – 2027

³⁹ V prípade Kohézneho fondu vyberte „neaplikuje sa“.

⁴⁰ Predkladateľ zámeru NP uvádza povinne minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu – výstup a minimálne jeden merateľný ukazovateľ projektu výsledok. Všeobecne v prípade merateľného ukazovateľa projektu – výsledok s výnimkou projektov technickej pomoci (okrem aktivít technickej pomoci zameraných na financovanie informačných systémov, CPV, vzdelávania administratívnych kapacít a materiálovo-technického zabezpečenia), projektov návratnej finančnej pomoci a projektov, ktorých cieľová skupina je totožná s účastníkom projektu, ktorá bude monitorovaná prostredníctvom spoločných merateľných ukazovateľov programu – výsledku v súlade s prílohou I nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1057 o ESF+ (karta účastníka) a súčasne platí jedna z dvoch nasledujúcich podmienok: projekty sú financované z ESF+, alebo projekty sú financované FST v súlade s čl. 8 písm. k) až m) nariadenia EP a Rady (EÚ) 2021/1056 o FST. Merateľné ukazovatele projektu musia byť definované tak, aby odrážali výstupy/výsledky projektu a predstavovali kvantifikáciu toho, čo sa realizáciou aktivít za požadované výdavky dosiahne. V odôvodnených prípadoch sa uvedená tabuľka nevyplní, pričom je nevyhnutné do tejto časti uviesť podrobné a jasné zdôvodnenie, prečo nie je možné uviesť požadované údaje.

⁴¹ V zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku sa pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výstup štandardne cieľová hodnota nastavuje ku koncu realizácie národného projektu. Pre typ merateľného ukazovateľa projektu – výsledok sa štandardne cieľová hodnota nastavuje na obdobie udržateľnosti národného projektu.

⁴² V prípade rozdelenia na MRR a VRR je potrebné špecifikovať cieľovú hodnotu za každý typ územia samostatne.

Indikatívna cieľová hodnota	1
Zoznam iných údajov projektu (ak relevantné)	
Kód iného údajja	
Názov iného údajja	
Merná jednotka iného údajja	

Ďalšie požadované údaje pre monitorovanie⁴³	
Názov	
Akým spôsobom sa budú získavať dáta?	

Zoznam prínosov a prípadných iných dopadov, ktoré sa dajú očakávať pre jednotlivé cieľové skupiny⁴⁴		
Prínosy/Dopady	Cieľová skupina	Počet⁴⁵
<ul style="list-style-type: none"> - štandardizácia a modernizácia procesu darovania potravín; - významné zvýšenie objemu darovaných potravín; - zníženie množstva potravinového odpadu; - intenzívnejšia potravinová pomoc núdzným, zmiernenie následkov chudoby a potravinovej deprivácie; - posilnenie komunikácie a partnerstiev medzi rôznymi článkami potravinového reťazca a ďalšími významnými aktérmi štátnej a verejnej správy a mimovládneho sektora. 	<p>osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením</p> <p>deti v núdzi</p>	<p>Ide o nové inovatívne opatrenie, ktorého zavedenie bude mať pozitívny dopad na cieľové skupiny - osoby ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, deti v núdzi, ktorých početnosť v tomto čase nie je možné vyčíslieť.</p>

Štúdia uskutočniteľnosti vrátane analýzy nákladov a prínosov	
<i>Informácie sa vyplňajú iba pre investičné typy projektov.</i>	
Existuje relevantná štúdia uskutočniteľnosti⁴⁶ ? (áno/nie)	NA
Ak je štúdia uskutočniteľnosti dostupná na internete , uveďte jej	

⁴³ V prípade viacerých údajov, doplňte údaje za každý údaj.

⁴⁴ V prípade viacerých cieľových skupín, doplňte dopady na každú z nich.

⁴⁵ Ak nie je možné uviesť početnosť cieľovej skupiny, uveďte do tejto časti zdôvodnenie.

⁴⁶ Pozri aj Uznesenie Vlády SR č. 300 z 21.6.2017 k návrhu Rámca na hodnotenie verejných investičných projektov v SR (dostupné na: <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=26598>)

názov a internetovú adresu, kde je štúdia zverejnená	
V prípade, že štúdia uskutočniteľnosti nie je dostupná na internete, uveďte webové sídlo a termín, v ktorom predpokladáte jej zverejnenie (mesiac/rok)	

Verejné obstarávanie	
Sumár zrealizovaných VO	-
Sumár plánovaných VO	-
Názov VO ⁴⁷	
Stručný opis predmetu VO	
Celková hodnota zákazky	
Postup obstarávania	
Metóda podľa finančného limitu	
Začiatok VO	
Stav VO	
Predpokladaný dátum ukončenia VO	
Poznámka	
Aktivita	
Hodnota na aktivitu z celkovej hodnoty VO	

Identifikácia rizík a prostriedky na ich elimináciu	
Riziko ⁴⁸	
Názov rizika 1	Neochota meniť zabehnutý systém distribúcie potravín medzi darujúcimi a prijímateľmi potravinovej pomoci
Popis rizika	Vzhľadom na dlhodobý nemenný systém redistribúcie potravín a existujúce partnerstvá (medzi darujúcimi alebo prijímateľmi potravinovej pomoci), môže vzniknúť neochota meniť "zabehnutý systém" a strešného partnera, ako aj neochota jednotlivých článkov potravinového reťazca sa do redistribučného systému potravinovej pomoci zapojiť resp. rozšíriť portfólio darovaných potravín.
Závažnosť	stredná
Názov rizika 2	Personálne riziká
Popis rizika	Nedostatočná digitálna gramotnosť zamestnancov pracujúcich v testovacích prevádzkach.
Závažnosť	nízka

⁴⁷ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu relevantných verejných obstarávaní. V prípade, ak sú VO realizované v rámci paušálnej sadzby, uvedená tabuľka sa nevyplní.

⁴⁸ Tabuľka sa opakuje v závislosti od počtu rizík.

Opatrenia na elimináciu rizika	Zaškolenie pracovníkov organizácií pracujúcich s núdznými aj darcov pri používaní informačných systémov a aplikácie
---------------------------------------	---

Názov rizika 3	Ekonomické
Popis rizika	Meškanie platieb zo strany poskytovateľa NFP a časový nesúlad medzi schválením žiadosti užívateľov a uhradením NFP zo strany poskytovateľa príspevku
Závažnosť	Stredná
Opatrenia na elimináciu rizika	Nastavenie primeranej výšky zálohovej platby zo strany poskytovateľa NFP (prvá zálohová platba aspoň vo výške 40% celkovej sumy).

Prílohy

Vypracoval: (vecne príslušný útvar MPSVR SR / externý subjekt)